

Entered as Second-Class matter January 14, 1914, at the Post Office at Boston, Massachusetts, under the Act of March 3, 1879.

No. 11

So. Boston, Mass., Trečiadienis, Kovo (March) 25 d. 1914 m.

Metai I.

Iš Amerikos.

Nubaudė kontraktierius.

Washington, D. C. Suvienytų Valstijų Augščiausias Teismas pereiť savaitę nubaudė "Grand Brolių" bu-
davojo kompaniją 45,000 dol. už gabenimą darbininkų iš Meksiko į Arizona valstiją prie geležinkelio tiesimo. Tie darbininkai, kuriuos augščiau paminėta kompanija parsigabeno iš Meksiko, dirbė prie naujai tiesiamo geležinkelio iš Keltono į Naco.

Nužudė pačto užveizdą.

Kovo 16 d. valstybės sekretorius Bryanas išakęs daryti oficiali tardymą del nužudymo F. J. Johnsono, Tecarte, Cal., pačto užveizdo. Pranešta, jog Johnsoną nužudė meksikiečiai prie jo paties namų, kuriuos jis norėjęs nuo užpuolikų apginti. Nužudytojo kuną užpuolikai sudeginę.

Turi 100 anukų.

Pennsylv. Fla. Depoita savaitę čia pasimirę tulas Isaac Cooley, sulaukęs 114 metų amžiaus, kuris palikęs 100 anukų. Jisai tokios senatvės sulaukęs delto, kad visaką reguliariai pildydavo.

Siegelio banko depozitorių atsišaukimas.

New York, N. Y. Subankrutijusio Henry Siegelio banko depozitorių advokatas, Frederic R. Coudert, parašęs šios valstijos gub. Glynn'ui laišką, kuriame prašo, idant New Yorko valstijos prokuroras užvestų prieš Siegelį depozitorių vardu bylą ir, kad nereikala-
lautų jokios užmokesties.

P-as Coudert savo laiške be to paaiškina, jog depozitorių pinigų suma žymiai susi-
mažintų, jei iš jos reikėtų apmokėti advokatams ir kitiems už bylos vedimą bei kitokias teismo išlaidas.

Streikieriai atmetė pleną.

Lawrence, Mass. Apie 250 darbininkų, kurie dirbo Pacific dirbtuvėje, pereiť savaitę vienbalsiai atmetė tos dirbtuvės agento W. E. Parkerio pasiūlymą bei pakvietimą, kad darbininkai-streikieriai grįžtų atgal prie darbo. Sustreikavusieji darbininkai reikalauja didesnės užmokesties, — kad jiems padidintų mokestį nuo 14½ ligi 17c. valandai.

Ir vieną ir kitą patenkino.

Denver, Col. Tulas Hyman Schuster, sako, nuola-

tos poteriavęs ir prašęs, kad Dievas duotų sunų, o jo žmona — geidė dukters. Matoma, Dievas išklaušė jų maldos ir priedo dar pridėjo. Ponia Schuster'ienė kovo 18 d. pagimdžiusi du sunu ir dukterį.

Indijonai prašo pinigų.

Denver, Col. Navajo Springs apygardos indijonų rezervacijos "Ute" užveizda atvykęs į šį miestą su keturiais indijonų vadovais ir čia ant trumpo laiko sustoję. Iš šio miesto jie keliaus Washingtonan pas prez. Wilsoną prašytų pinigų tam tikro fondo įsteigimui. Denvero laikraštis "Times" sako, kad jie reikalauja 250,000 dol.; tokia pinigų suma esanti reikalinga tos rezervacijos ukių pagerinimams, bet Suv. Valst. nieko jiems neduodanti, nors jų reikalams esą paskirta geroka pinigų suma, kuri siekianti arti 3,550,000 dolarių.

Traukia tieson monopolizatorius.

New York, N. Y. Pereitos savaitės trečiadienį Suv. Valst. generalis prokuroras McReynolds patraukęs tieson keliatą Pennsylvanijos valstijos kompaniją už peržengimą Shermano antitrustų įstatų bei pasiryžimą sumonopolizuoti, sugriežti į savo rankas kietųjų anglių sritis. Tarp kaltinamųjų yra šios kompanijos: Lehigh Valley Coal Co., Lehigh Valley Coal Sales Co., Coxie ir Brothers Co., Inc., ir pavieniai: Edward T. Stotesbury, Daniel G. Reid, Charles Steele, George F. Baker ir George F. Baer.

Skunde paaiškinama, kad kaltinamieji pavieniai bei kompanijos nedaleidusios vienai geležinkelio kompanijai vežti anglių kompetitorių nutiestais geležinkeliais. O tatai reiškia, kad norima paimti į savo rankas visą kietųjų anglių pramonę.

Bedarbių armija apsigyveno ant savo žemės.

Sacramento, Cal. Yolo pavieto viršininkas paliepė Kelley armijos žmonėms pasitraukti nuo miesto savasties. Ir jie paklausė to paliepimo, tačiau nelabai toli pasitraukę ir vėl sustoję, bet dabar jau ant savo žemės, kurią jų vadovai nupirko. Ta jų savastis esanti apie keturias mylias nuo Sacramento miesto.

Šios valstijos gub. Johnsonas sumanęs duoti tulam bedarbių skaitliui darbo prie vieškelio taisymo ir mokėti po 2.25 dol. dienai.

Ponia Henriette Caillaux, buvusiojo Francijos finansų ministerio žmona, kuri nušovė francų dienraščio "Figaro" redaktorių Gaston Calmette.

Nuskandino savo du vaikučius.

Greenwich, Conn. Ponia W. Anthony, manydama jog ji serga džiova ir yra nepakeliama savo vyro našta, kovo 19 d. nunešusi savo 2 metų sunų ir 3 metų dukterį į maudyklę ir ten prigirdžiusi, o pati nurijsi nuodų. Daktarai tikrina, kad ji pasveiksianti.

Suv. Valst. žada pagelbėti.

Washington, D. C. Jei tikėti laikraščiuose pastaromis dienomis paskelbtoms žinioms, tai Amerikos valdžia norinti pradėti vesti tarybas su Meksiko prez. Huerta arba konstitucionalistais, mielu noru svarstysianti bent kokį paduotą sumanymą, bet toks sumanymas turi but traukiantis vienybės besivaidijančias meksikiečių partijas. Amerikos valdžia geidžianti pagelbėti meksikiečiams susitaikinti ir sugražinti Meksikoje romą.

Vieną užmušė, o dvidešimt sužeidė.

Gasport, N. Y. Kovo 20 d. Wickwire miestelyje, ant Buffalo, Lockport bei Rochester tramvajų linijos susidurus dviem tramvajam vienas žmogus užmuštas, o dvidešimt sužeistų.

Vyrai esą vyrais, o moteris moterimis.

New Haven, Conn. Pereito trečiadienio naktį "Nacionalės Amerikos Moterų" asociacijos vadovė, d-rė Anna Howard Shaw, kalbėdama Yale kolegijos auditorijoje, kur buvo susirinkusių 2,000 studentų, išsireiškusi, kad vyrai, abelnai imant, negali rasti priežasčių ir nurodyti, del ko jie priešingi yra moterų balsavimui. Prezidentas Wilsonas ir kiti augšti valdininkai, sako jina, jieško išsitiesinimų, remiasi ant konstitucijos, savo partijos platformos arba remiasi tuo faktu, kad vyrai yra vyrais, o moteris moterimis.

IŠ VISUR.

Sudegė mokslininkas.

Neapolis, Italija. Kovo 20 d. žinios praneša, jog sudegęs visame mokslo pasaulyje žinomas mokslo vyras, prof. G. Meralli, kuris pastaruoju laiku buvo ugnikalnio Vezivijaus observatorijos direktoriu. Kokiu tai budu lampa apvirtus, ugnis prisigriebus prie greitai degančių daiktų ir uždegusi butą, kuriame prof. Meralli miegojo.

Nušovė francų laikraščio redaktorių.

Paryžius, Francija. Pereitos savaitės laikraščiai buvo kupini indomių žinių, kaikuriuos jų net per daug perdėtos, apie nušovimą garsaus francų dienraščio "Figaro" redaktoriaus Gastono Calmette, apie kilusias riaušes, studentų demonstracijas ir tt. "Figaro" redaktorių Calmette nušovė buvusiojo finansų ministerio Caillaux žmona, buk vien tik užtai, kad redaktorių Calmette nuolatos talpines dienraštį "Figaro" šmeižiančius Caillaux straipsnius, įvairiausių žinių, kurios diskreditavo pastarąjį visuomenės akyse. Redaktorių Calmette buvo francų visuomenėje pagarsėjęs iš Dreyfuso laikų ir delto tai francų visuomenė del jo nušovimo labai susijudino ir kažin-ką sumanius padarytų žmogų, jei ne policija. Ponia Caillaux uždaryta kalėjimui ir laukia teismo. Teisme ją gins garsus francų advokatas Labori. Advokatas Labori tečiau painformavęs poną Caillaux, kad jineturinti kitokio išėjimo, kaip atsiduoti teismo malonei, nes jisai ją gindamas nei nemanio teisinti jos pasielgimo apkaltinant kokiu nors budu p. Calmette. Apie tai jis painformavęs ir p. Caillaux. Pastarasis atsakęs adv. Labori, jog jis pilnai supranta jo padėjimą ir pridurs: "Aš prašau, kad tamsta tiktai gintumei mano žmoną; aš nereikalauju, idant tamsta atakuotum p. Calmette."

Kovo 8 d. "Figaro" skiltys buvo apvadžiotos gėdula. Ižangiamajam straipsnyje "Nužudymas Gaston'o Calmette" rašoma apie nužidytoją ir kaip tai atsitiko. Ponia Caillaux, kaip tik inėjus į Calmette kambarį, tuojau paleidusi į pastarąjį penkis šuvis. Atbėgę į kambarį reporteriai radę p. Calmette išblyškusį ir atsirėmusį į krėse, o poną Caillaux su revolveriu rankoje.

Gaston'o Calmette, ponios Caillaux aukos, laidotuvis buvo kovo 20 d., kuriose dalyvavo didelio minios žmonių, tarp kitų garsiųjų: prezidentas Emile Loubet, buvusieji ministerių pirminkai Aristide Briand ir Louis Barthou, princas Murat, baronas Rothschild, Fernand Labori, ponios Caillaux advokatas, Sarah Bernhardt ir kit. Lydintieji Calmette į amžinąją pasilsio vietą nešę daugybę vainikų, ant kurių kaspinių buvo įvairiausi užrašai, kaip va:

"Auka už pasišventimą savo kraštui", "Užmuštas ant garbės lauko" ir kit.

Nuskendo 50 žmonių.

Venecija, Italija. Torpedinis laivukas arti Venecijos nuskandinęs nedidelį pasachinį laivuką, su kuriuo nuskendo 50 žmonių.

Graikija statysis sau tris drednotus.

Atenai, Graikija. Graikijos laivyno ministeris paskelbęs atstovų rume, kad sulig laivyno programo Graikijos valstybė turi teisę statyti sau tris drednotus, tris apšarvuotus kreiserius ir tulą skaitlių mažesnių karo laivų.

Louvres muzėjui dovana.

Paryžius, Francija. Kovo 20 d. paskelbta, jog markizė Arconati-Visconti padovanojos Louvres muzėjui visą savo kolekciją paveikslų, porcelianinių daiktų, rakanų ir kitokių dailės darbo dalykų, kurių vertė siekia 1,000,000 dol.

Didelės audros.

Londonas, Anglija. Londonan atėjusios pereiť savaitę žinios paskelbė apie dideles audras, kurios siautė Juodųjų jūrų pakraščiais. Jei tikėti žinioms, tai tos audros pražudė arti 3,000 žmonių.

Padidino sargybos skaitlių.

Londonas. Kad Ulsterio provincijoje dalykai krypta blogojon pusėn, parodo ir tai, kad valdžia nutarus padidinti policijos skaitlių ir slaptai gabena amuniciją. Jeigu tik Irlandijos home-rule'io priešininkai sukiltų ir pradėtų rengti maištus, valdžia į tas vietas nusiųsianti apginkluotą policiją tų maištų malšinimui. Kapitonas Craig, vienas unionistų vadovų Ulsterij, šiomis dienomis iškeliavęs į Belfastą mobilizacijos reikalais. Jo misijos tikslas — pašaukti į kareivijos eiles 4'000 burų karo veteranų.

Nuskendo laivas.

Bremenas, Vokietija. Šiaurinėse jurose kovo 18 d. naktį nežinomas laivas susidūręs su didžiuliu laivu "Kaiser Wilhelm der Grosse" ir nuskendęs. Su pradaužtuoju laivu nuskendo taipgi ir jo žmonės. Laivas "Kaiser Wilhelm der Grosse" stovėjęs toj vietoj, kur nelaimė atsitiko, dvi valandas, bet nepasisekė surasti nei vieno žmogaus.

Uždarė dirbtuves.

Meksiko. Pastaromis dienomis Meksiko mieste užsi-

darė didelį skaitlių dirbuvų, kurių darbininkus vietos valdžia paėmė kariuomenėn, kad tokiuo būdu sustiprinti savo kariuomenę. Net ir moterims pa- liepta stoti į kariuomenę ir pagelbėti kovoti prieš su- kilėlius, kurie graso įsiveržti į Meksiko sostinę.

Federalistai dar laikosi Terreono mieste.

Juarez, Meksiko. Atėjęs Eagle Pass, Tex., laiškas, rašytas kovo 16 d., praneša kad federalistai dar vis lai- kosi Terreono mieste ir jog sukilėlių vadovas, gen. Villa, dar neįstengęs sustabdyti traukinių.

Kovo 19 d. gen. Villa nu- siuntęs savo draugui tele- gramą, kurioje jis pranešęs, kad apie kovo 30 d. Terre- ono miestas busias jau jo rankose.

Žemės drebėjimas.

Tokio, Japonija. Pereitos savaitės pradžioje ant Hon- do salos, Atiko apygardoje, iškilo smarkus žemės dre- bėjimas. Atiko mieste že- mės drebėjimas sugriovęs nemažą skaitlių namų, už- mušęs daug žmonių ir daug įvairių nuostolių pridaręs. Vulkanas Asama-Jama, sto- vintis apie 90 mylių į šiaur- vakarus nuo Tokio miesto, pradėjo veikti ir leisti iš sa- vės kamuolius dumų. Pilne- snių žinių apie tas Japonijos nelaimės dar nėra. Iš Omo- no upės išgriebta 60 žmonių kūnų. Tos upės apilinkėse žemės drebėjimas sugriovęs 320 namų. Kaimas Kitame- no visiškai išdėgęs. Arti Tsunmdato iš priežasties že- mės drebėjimo ingriuvusios vario kasyklos, kuriose dir- bo 300 darbininkų. Koks li- kimas tuos darbininkus išti- ko, kol kas dar nežinoma.

Iš Lietuvos.

Zujai (Vydiškių parap. Ukm. ap.). Šiame sodžiuje gyvena garsus daktaras- burtininkas P. Zujis, kuris nemažai prisimeškerioja pi- nių nuo tamsių žmonėlių. Kaip paprastai, aplinkiniai žmonės iš jo juokiasi, o toli- mesnieji labai jį gerbia ir, nelaimėi atsitikus, važiuoja pas jį už keliolikos mylių. Rodos, laikas būtų nustoti tikėjus tokiems burtininkams-išnaudotojams.

R. K.

Girtybės auka. Skirsne- munės parapijoje (Ras. ap.) dar prieš Visus Šventus ūki- ninkas J. Grigelis nuvažiavo į Smukučius į maluną. Smu- kučiuos žydas turi vandeni- nį maluną. Atvažiavęs į ma- luną, jau gerai įkaušęs. Tai su žydu, tai su darbininkais susibaręs, pradingo, ir taip pradingo, jog ligi šiolei nie- kas nežinojo kame jis.

Štai kelios dienos atgal vaikai, bebėgiodami apie maluną, pamatė ranką, išsi- kišusią iš vandens. Buvo tai

Grigelio kunas. Nors po pra- žuvimo jieskojo jo daug kartų, graibė, bet nieko ne- rado. Paskui pradėjo kal- bėti, jog žydas užmušęs ir į žemę užkasęs ir t.t. Mat, vargšas bekrapišdamas žengė ir nužengė į vandenį; kai nužengė į dugną, tai nu- sitvėrė už karklo, manyda- mas, jog už tvoros laikos, eidamas iš karčiamos namon. Vargšas, belaidyda- mas karklą, ir pasiliko. Kai delnas išpuvo, tai karklą pa- leidęs iškilo viršun. Grige- lis dažnai mėgdavo įsigerti. Pernai vasarą taip-pat iš Skirsnemunės vienas gerai inkaušęs Nemune galą gavo. O kiek pavojingų atsitiki- mų, susižeidimų pasitaiko, tai sunku ir apsaityti.

Žvirblamušis.

Apgavikų darbai. Salan- tai (Kauno g.). Čia pradėjo platinties kaž-kokios firmos bilietai. Paima kas-nors vie- ną bilietą ir siunčia keturis rublius su tuo bilietu, o jam pareina keturi bilietai: kiti vėl paima po vieną bilietą ir siunčia po keturis rublius nuo bilieto, o kada visi ke- turi nusiunčia po keturis su bilietu, tai pirmajam ateina užsakytieji daiktai. Žino- ma, tie daiktai dažniausia — niekam verti šlamštai. Vis dar tokių atsiranda leng- vatikių, kurie duodasi ir sa- ve apgaudinėti ir kitus į tai traukia.

Pučinskis.

Baudžiavos panaikinimo sukaktuvės. Vasario 19 d.

suėjo 50 metų, kaip pa- naikino galutinai baudžia- vą Lietuvoj. 1861 m. buvo išleistas caro manifestas, kuriuo buvo panaikinama baudžiava (lažai, vergija) visoj Rusijoje, taigi ir Kauno ir Vilniaus gub., bet paliko ji dar nepanaikinta Lenki- joj, taigi ir Suvalkų gub. 1864 m. vasario 19 d. buvo išleistas antras caro mani- festas, kuriuo ir buvo panai- kinta baudžiava Suvalkų g. 50 metų sukaktuvių diena Varšuvoj buvo iškilingai švenčiama. Dalyvavo, kaip rodos, vien valdininkai.

Pašiaušis (šiaulių apskr.). Senovės laikuose buvo čia didelė Jezavitų bažnyčia, bet po 1830-31 lenkmečio metų ji liko sugriauta, o iš- tų plytų išmūryta vyrų gim- nazija Šiauliuose. Pamatų griuvėsiai rodo tą vietą, ka- me stovėjo bažnyčia. Da- bar jau treči metai, kaip gy- vuoja čia vienklaše liudies mokykla. Pirmu mokytoju buvo lietuvis ir išguldinėjo mokiniams lietuvių kalbą, o dabar atkeltas rusas visai nemoka lietuviškai. Menka iš jo nauda bus. Aludė gy- vuoja gerai, nes yra kam pa- laikyti. Žmonės čia dar te- besnaudžia tamsybėje, visai mažai yra skaitančių lai- kraščių. Paskatinus juos iš- sirašyti kokį laikraštį, sako skatiko nelieta, o kad degti- nei ir alui, tai lieka...

Juozukas Durnelis.

(“Liet. Ūkininkas”).

Prekyba su užsieniais. Kauno gub. Per Pašvinti-

nio muitinę 1913 m. išvežta užsienin: 163 arkliai, 13 tukst. 628 paukščiai, 110 pu- dų išdirbtųjų odų. Per Jur- barko muitinę išvežta 2 tuk- stan. 163 neišdirbtos odos; per Kretingos muitinę išvež- ta: 2,926 arkliai, 83,009 ža- sės, 129,526 galvos visokių paukščių, 1,330 pudų kiau- lių, 7,963 užmuštos paukš- tės, 7,434 pudai sudytos jau- tienos, 148 pudai kaulų ir ragų.

Per Sartininkų muitinę: 300 žasų, 50 ančių, 65 kito- kios paukštės, 3,504 pud. Kiaulienos ir pudai paukš- tienos.

Birštonas (Vilniaus gub.). Vasaros metu, kada daug žmonių privažiuoja gydytis, tai birštoniečiai sujuda, akis jiems nušvinta, linksma da- ros, nes atvažiuosieji sve- čiai reikalauja kambarių, maisto, o vietos žmonės pi- nigų, tai ir eina mainas vi- sus tris vasaros mėnesius.

Birštono, Prienų, Jėzno, Nemajunų, Punios par. mo- teris, vyrai, vaikai kas tik ką pakelia ir turi, neša Bir- štonan parduoti. Neša viš- tas, gaidžius, gaidukus — viščiukus, antis, kiaušinius, piene, gretinę, sviestą, su- rius, obuolius, grušias, įvai- rias uogas, grybus, agurkus, dar-gi kai-kadą ir paršelių sužvigo. Apielinkės gy- ventojai tokiu būdu nema- žoka prasimano pinigų ir tu- ri kuo namų reikalus ap- lopinti. Moterėlės gražes- nių rūbų pasiteikia, dar- naują skarelę nusiperka, ar savo mažiūčiams lauktuvių parneša. Vyrai, vyrai... net nebenoriu tarti... išveržę iš moterėlių pinigų, Prienuo- se, Jėzne ar Punioj dažnai nuodų nusiperka, — prage- ria.

Daržovių atveža Prienų ir Nemajunų žydėliai, o taipo- gi žvirgždačių šlektos, vie- tos gyventojai tuomi nesirū- pina; užuot sodinę tabaką, galėtų prisėti, prisodinti daržovių ir gerokai už jas pelnytųsi, nes žemė derlin- ga, viskas tarpiai auga.

B. Dzukas.

Suvalkai. Uždaryta len- kų šalies Tyrinėjimo Drau- gijos skyrius. Drauge Su- valkų gubernatorius nubau- dė to skyriaus pirmininką 50 rub. arba 4 sav. arešto, o kasininką ir sekretorių — po 25 rub. arba 2 sav. arešto. (“Šaltinis”).

LIETUVIAI AMERIKOJ.

LAWRENCE, MASS.

Pastaruoju laiku pas mus buvo kelios trukšmingos prakalbos. Viena, tai p. K. Šeštoko, anuose laikuose ži- nomo laikraščių degintojo, o dabar šiek tiek prasilavinu- sio kalbėtojaus. Rodos jis pats parengė 8 d. kovo čio salėje prakalbas. Padarė įžangą 10c.. Žmonių but pri- sirinkę apie kelis šimtus, jei ne mūsų katalikų, laisva- manių ir socialistų inkau- šiosios rudžio galvelės (čia

paminėtieji “katalikai”, “lai- svamaniai” ir “socialistai” vis yra savo partijos vado- vais. Aut.) tą pačią dieną Sim. Daukanto Kliube nebu- nusamdę policijos, kuri už- draudė sakyti prakalbas ir imti įžangą. Bet pasikalbė- jus su policija prakalbos lei- sta laikyti. Žmonių susirin- ko apie šimtą. Iš prakalbų geres išpūdžius išsineka.

Kovo 12 buvo p. J. Perku- nas. Prakalbas rengė soci- alistai ir industrialistai — “aidoblininkai”. Žmonių bu- vo prisirinkę apie 300. Bet kada kalbėtojas tik užžengė augštesnion vieton kalbėtų, tai tuoj ėmė kritikuoti kuni- gus, bažnyčią, maldas; ka- da pradėjo aiškinti ką reiškia “Tėve mūsų”, tai publi- ka pakėlė tokį riksmą, kad inėjus salėn svetimam pasi- rodytų, kad čionai esą indi- jonai, plėšikai ar gaisras. Girdėjau, kad tuli bėgo ir kiaušinių jieskotų, bet muzi- kai užgrojus ir paskum pa- prašius anglo, kad pakal- bėtų, dauguma žmonių išė- jo, ypač trukšmadariai, o tik pasiliko keliatas — so- cijalistai ir trejetas tauti- ninkų. Tada p. Perkunas gavo kalbėti. Bet p. Perku- no kalba gan skysta, nuobo- di ir dar melaginga. Net patį socialistai gailisi, kad kvietė Perkuną.

Paveikslan, kaip p. Per- kunas atsako į žmonių už- klausimus. Drg. Sabutis klausimus. Drg. Sabulis klausia ir aiškina, kad žmo- gui tamsiam, nemokančiam nei rašto, nei skaitymo yra net blėdinga prigulėti prie socialistų, nes jis paskum tik kitus šmeižia, net pačią I. W. W. uniją niekina, ki- tus atkalbina (prirodė fak- tų) ir tt. Sako pirmiaus jį reikia visuomeniškai išmo- kyti: rašto, mąstymo veiki- mo ir t. p. O tada jis ir pats prisirašys. Bet p. Perku- nas, vieton ką naudingo at- sakyti, visą valandą kalbėjo, apie žmogžudžio kun. Schmidto darbus. Ypač da- vė “velnių” katalikams, o socialistus taip išklė pa- dangėsna, kad jau, sako, ne- reikia nei universitetų, nei kolegijų ir t. p. istaigų. Jos nieko nenuveikusios. Išva- das pas protingesnius žmo- nes pasidarė toki, kad kata- likai atlieka negerus darbus, kad daug pas juos yra klai- dų, tai anot p. Perkuno, so- cijalistai “šimtą sykių gali blogiaus padaryti, nes jie viską pagamina, padaro” ir tt. Taigi reiškia, kad kata- likai ir socialistai vieni ir tie patys. Tik skirtumas to- kis, kad pas pirmuosius gar- binamas koks ten nemato- mas Dievas ir Jo sunus Kris- tus ir tik su jo pagalba lau- kiama “rojaus ant žemės”; antrieji — socialistai gar- bina Marx’ą su jo socializ- mu ir taipgi be jokio veiki- mo, darbo laukia “ro- jaus ant žemės”. O ką darbai, veiksmai, viso- kie erziniimai, pludimai ir, pagalios pati val- džia bei valdymosi budas vienas ir tas pats. Deltogi šiame vakare, regis vietinis

p. J. Dagis, pasibaigus p. Perkuno prakalbai ir pasa- kė kelis tiesios žodžius mūsų “naujągadyne” apašta- lams, kad jie žmoniškumo pagrindų, mokslo žodžių, ypač tokių filosofų, kaip Tolstojaus, Pauliaus Elba- chero, Dr. Leo, Bakunino, Kropotkino ir kitų bijosi, net ir privatinuose pasikal- bėjimuose tuos vyrus iškei- kia. Tiek tai apie buvusias Lawrence prakalbas.

Beje, dar bus 19 kovo A. Baranauskas. Pažiūrėsim, ką jis su draugijos surėdy- mu ir tvarka išdarys. Išpu- džius, jei teks buti, prane- šiu.

Mot. Bėdulis.

HAVERHILL, MASS.

Teatras. Kovo 15 d., š. m. vietos TMD. 150 kuopa su- rengė teatrą. Lošė iš Law- rence, Mass. SLA. kuopos artistai “Ekspropriatorių”, dviejų veiksmų farsą iš Lie- tuvos 5 ir 6 metų atsitikimų ir “Gaila usų”, vieno veiks- mo komediją. Kaip pirma- sai, taip ir antrasai veika- liukai gan smagus, supran- tami ir publiką užganėdi- nanti. Šisai vakaras buvo Mt. Washingtono salėje, lie- tuvių nuosavybėje, nes vir- šų intaisyta bažnyčia. Lie- tuviai, rodos, galutinai jau esą nupirkę.

Patsai lošimas nusisekė puikiai, ypač pirmajam veikalė (“Ekspropriatorių- je”) savo roles atliko natu- raliai Kazabuckis (J. Ker- diejus), Morta (K. Jasins- kiutė), Juozienė (O. Rama- nauskienė) ir turčius (J. Jatužis). Kiti, butent J. Strumskis, K. Kulbiutė, V. Jurgaitis, Klimašauskas ir Degutis ir-gi atliko neblo- gausia.

Antramjame (“Gaila Usų”) ypač gerai nudavė Daratos rolę K. Jasinskiutė, Markelio Organo — V. Jur- gaitis, Emilijos — Elzb. Ja- sinskiutė ir Anzelmo Do- manskio — J. Jurgaitis. Silpnai atliko P. Mičiunas; jam reikėjo didesnės drąsos, pasivartymų, iškalbos ir t. p. Žinoma didesnioji dalis čion paminėtų teatro mėgėjų tik pirmu kart išėję ant scenos. Bet tokie aktoriai, kaip J. Kerdiejus, seseris Jasins- kiutės, broliai Jurgaičiai — tai tikri artistai. Jon. Strum- skiš, kiek pastebėjau, kvai- lių, išdykėlių, žiopsotojų ro- les atlieka kuogeriaus. Taigi, jei kada susitvertų lietuvių keliaujančioji teat- ralinė trupa, tai nereikėtų užmiršti čion minimus ar- tistus.

Antraaktuose linksmi publiką užganėdino savo monologais ir deklamaci- jomis M. Bolys (irgi iš Law- rence). Šis asmuo ant tra- giškų girtuoklių rolių tai tikras meistras. Ir gaila, kad plačiau jis neišsiplėto- ja: partijos reikalai, jos su- varžymas, susidėjimas su “tautiečiais”, kurie dailėje, mene, kur kas daug daugiau dirba, tai prieš LSS. skaito- ma baisiu nusidėjimu. Tiek apie lošėjus. Dabar truputį apie publiką. Publikos buvo su virš šimtas. Kodel tiek

mažai, apie tai žmonėse kal- bama dvejopai: 1) kad tai gavėnios laikas, — tai kata- likai boikotavę; 2) kad “tautiečiai” rengė ir “tau- tiečiai” lošę, tai socialistai nėję — boikotavo. Susirin- ko tik vidurio žmonės, kurie myli dailę, apšvietą, kurie yra plačiosios visuomenės dalies bepartiviai progres- sistai. Bet tokie žmonės dar tik vystosi, dar tik mo- kosi. Haverhill’je lietuvių esama į 5—6 šimtus.

Buvęs.

HAVERHILL, MASS.

Kovo 15 d. vakarą Tėvy- nės Mylėtojų Draugijos 150- ta kuopa parengė vietos lie- tuvių bažnytinę salę pa- silinksminimo vakarėlį. Su- lošė du veikalai — “Ekspro- priatorių” ir “Gaila usų”. Aktoriai buvo iš Lawrence, Mass., SLA. 41-mos kuopos sąnariai. Prieš pradėjimą lošti ir pertraukose p. J. Raugelė pagriežė ant smui- ko, o p. M. Bolis sulošė gir- tuoklio monologą ir porą deklamacijų padeklamavo. Vakarėlis, galima sakyti, neblogiausiai nusisekė ir padarė gerą išpuđį. Gaila tik, kad pas mus, tarp vietos lietuvių randasi dar, šiokių ir kitokių fanatikų, kurie trukdo darbą ir neduoda norintiems veikti tą, kas yra gero ir naudingo. Taip ir ši kartą atsirado tokie fanati- kiai, kurie norėjo pakenkti šiam vakarėliui; vieni pyko del to, kad rengia pasilinks- minimo vakrelius gavėnios laiku, o antrieji, kad tautie- čiai rengia. Kam, girdi, tai nesocialistai? Taigi, žodžiu sakant, “ikams” ir “istams” šitas tautiečių parengtas va- karėlis nepatiko.

Publikos susirinko į šį va- karėlį apie 150 asmenių.

X. sąnarys.

LOWELL, MASS.

Kovo 15 d. pas mus buvo prakalbos. Kalbėjo K. Šešto- kas iš Chicago, Ill. Papasa- kojo gerų dalykų apie įvai- rius draugijos sluogsnius, partijas, etc. Apart jo kal- bėjo dar J. Žukaus iš Law- rence, Mass. ir vietos vargo- nininkas Jankauskas. Su- tverta SLA. kuopa. Prisi- rašė 4 sąnariai. Kuopai ge- ra ateitis matytis.

Barbės žentas.

PLYMOUTH, MASS.

Pereitą savaitę prisaikin- tųjų teisme teisė Iz. Jokuba- vičių, kurį kaltino, buk jis pereitą vasarą streiko metu norėjęs su kitais streikie- riais užmušti stovėjusį pas W. W. Cross kompanijos dirbtuvę policijantą. Strei- kieriai gi pasakoja, kad tuo laiku pas dirbtuvę policija pati pradėjusi kelti riaušes, idant turėti progos suareš- tuoti keliatą streikierių, o tai jai ir pavyko. Streikie- rius suareštavo ir apkaltino. Šiomis draugijos buvusiam teisme “atrado kaltu” ir Jo- kubavičių ir nuteisė 3 mė- nesiais kalėjimo arba 100 dolarių.

Vienas streikierių.

MONTELLO, MASS.

Kovo 6 d., apie vidurnaktį, gerai žinomi bomeliai J. S. ir V. S. pradėjo laužties į svetainės kambarį. Šeimininkas pajutęs pradėjo šaudyti ir peršovė J. S. leteną. Po tam juodu nuėjo pas kitą žmogų, S. B., išgerti ir begerdami išsipasakojo apie savo nelaimę. Minėti vyrukai neseniai sugrižo iš kalėjimo, kur sėdėjo po du mėnesius už alaus vogimą.

Iš 5 į 6 kovo, nakties laiku, sudegė lietuvių B. Meškinio krautuvėlė, kuri buvo ant Arthur gatvės. Tarp kitų daiktų sudegė nemaža knygų. Ugnies padarytieji nuostoliai sieksią su virš 1,000 dolarių.

Kovo 15 d. vakare tuli žmonės automobilu mirtinai suvažinėjo 70 metų moterį. Tai atsitiko ant Main gatvės. Nelaimingoji senutė nuvežta ligoninėn pasimirė. Vaziavusiuosius tame automobilij suareštavo.

Baltas Sniegas.

MONTELLO, MASS.

Perstatymas. "Ar reikalinga dailė ar ne?" Kovo 7 d. vakare buvo L. T. R. "Viesulos" parengtas perstatymas. Statė vietos scenoje Žemkalnio veikala "Blinda arba svieto lygintojas". Lošėjai savo roles, o ypač svarbesniasias, gerai atliko. Tarpuose buvo dar ir deklamacijų. Kai maži vaikai deklamavo, tai nieko sau, buvo dar galima klausyti; bet kai dičiai išėjo — tai be suflerio nei žodžio. Geriau

su tokiais deklamacijomis bei deklamavimais ant pečiaus sėdėtų, o ne prieš publiką rodytųsi. Publikos buvo atsilankęs gerokas skaitlius, apie 8 šimtus asmenų. Taigi nemaža pelno turės L. T. Ratelis, kuris pastaruoju laiku išleido apie 300 dol. intaisymui lietuviškų dekoracijų Tautiško Namų svetainėje.

Kovo 8 d. buvo diskusijos, kurias parengė L. T. N. Dr. ja. Diskusijų tema: "Ar reikalinga dailė ar ne?" Ir tie, kurie nurodė bei aiškino, kad dailė reikalinga, matomai, mažiausios nuovokos, jokio išmanymo neturi apie dailę, bet kaip "draugas" Balionis pradėjo nurodinėti, kad dailė nereikalinga, tai nors ir plyšk žmogus iš juoko. Balionis "užpasakojo" (tokia tarme jis kalba) apie "moterų užpakalius", jų "pilnas kulšis" ir kitus "tinkusus" bei apie "ponų riestas barzdeles" (sulyginkit su riestais ožio ragais), toliau "nupiliozopavo", kad, buk dailė ardanti šeimynas ir tt. Žodžiu, tikrai "moraliskai" kalbėjo. Ki tas "draugas" paspasakojo apie "suspoilytus šiušus (sugadintus čeverkykus) bei jų padus". Tuo ir užsihaigė diskusijos "Ar reikalinga dailė ar ne?" Tik ši kartą nelėjo nubalsuoti, kuri pusė laimėjo. Gaila, labai gaila!

Tai tokios pas mus diskusijos, kurioms tikty "cirko" vardas.

O. Kinčibagas.

MONTELLO, MASS.

Prakalbos. Ožys prilips liepto galą. Kovo 15 d. buvo parengtos socialistų kuo pos prakalbos. Kalbėjo p. A. Baranauskas iš New Yorko. Visų-pirma kalbėjo apie dabartinį padėjimą Lietuvoje. Po prakalbos p-lės Vinkšnaičiūtė ir Strypinaitė eilių padeklamavo. Akompaniuojant pianu p-lei Čaletkaitei pp. St. Turskis ir A. Bačiulis padainavo du duetu: "Sudiev Lietuva" ir "Sugrįžk". Duetai puikiai pavyko sudainuoti ir publika delnų plojimu iššaukė daininkus dar pakartoti. Padarė malonų įspūdį. Pasakui p. Turskis padainavo solo "Nelaukite broliai". A. ir H. Stankučiai pagriežė ant smuiko ir paskambino ant piano. Pagaliaus ponias Mi-neikienė sulosė monologą "Nuskriausta moteris".

Pasibaigus margumynų programai p. A. Baranauskas išėjo kalbėti antru atveju. Dabar jau kalbėjo apie šios šalies darbininkų padėjimą. Abelnai pasakius, p. Baranauskas yra nuoseklus kalbėtojas. Jisai išrodydamas sunkų darbininkų padėjimą, jų organizavimosi reikalingumą, nematė reikalo peikti bei šmeižti tautiečius arba kitokių pažvalgų žmones, nekludė nei d-rų Basanavičiaus ir Šliupo nei kitų lietuvių veikėjų. Kaikurie, didžioji dauguma, iš to net stebėjosi, mat pas mus paprasta per prakalbas klaidžioti, lyg paklydusiomis dvasiomis, nuo vieno dalyko

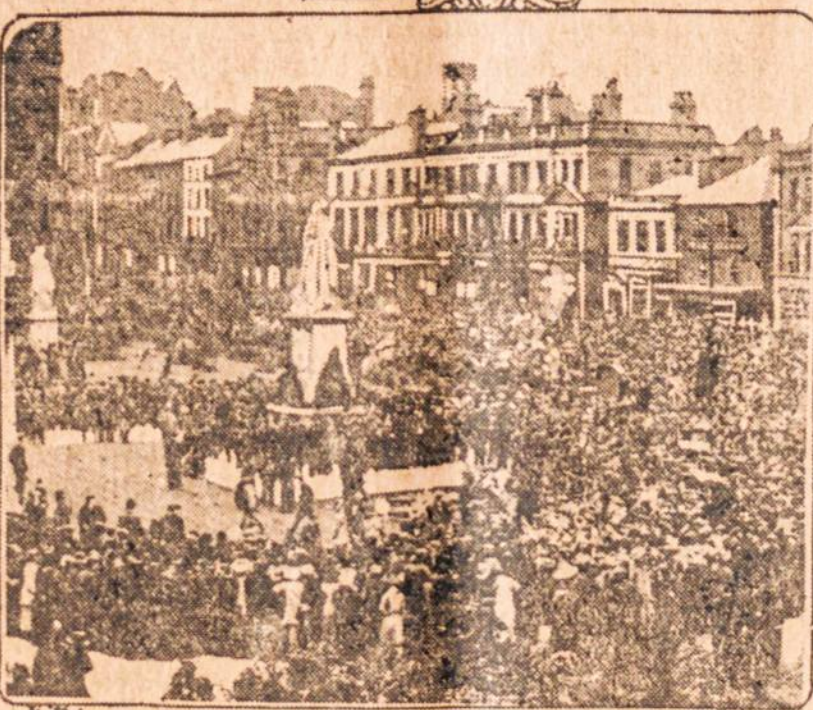
prie kito, užkabinėti kitus veikėjus ir galų gale — nieko nepasakyti. Mes buvom pripratę prie tokių kalbėtojų, atvažiuojančių ypač iš "Laisvės" lagerio, kurių kalbos svarbiausia tema budavo šmeižtai, niekinimas Basanavičiaus, Šliupo, Yčo ir kitų. P-as Baranauskas, matoma, neseka jų pėdomis (tik neapsišvietusieji, vadinamieji neva socialistai laikosi "laisviečių" taktikos ir seką jų pėdomis. Red.).

Beje turiu dar pažymėti, kad ši vakarą nebuvo nei "Džiano Bambos" nei "Ridziko", kurie iki šiol čia net svarbiausią vietą užimdavo, svarbiausias roles vaidindavo mūsų socialistų rengiamuose vakaruose. Aišku, kad ir draugai socialistai pradeda suprasti, kokia yra jų vertė ir nebeleidžia ant scenos. Ir aš nuo savęs palinkėčiau ir toliau jų nebeleistį daryti mūsų sceną, laikas jų nuo tų šlamštų apvalyti, laikas statyti scenoje ką nors geresnio. Sakome, jog scena bei teatras — tai mokykla. Tatai tegu ir bus mokykla, o ne tokių nesąmonių platinimo įrankiu, kuris neskaniai kvepia.

Baltas Sniegas.

NORTH EASTON, MASS.

Dabartiniu laiku čia darbai visai sumažėjo, matosi nemažas bedarbių skaitlis, tarp kurių yra ir lietuvių. Dauguma negaudami darbo važiuoja į kitus miestus, bet ir kitur, kaip matosi iš skelbiamų laikraščiuose žinių,

Photos by American Press Association.

Anti-home rule'o demonstracija Belfaste, Irlandijoje, Ulsterio provincijoje. Antrasai paveikslas parodo taip vadinamą Ulsterio signalo korpusą, kuris susideda iš liuosanorių — voluntierių.

sunku darbą gauti.

Kėtuvenis.

WEST HANOVER, MASS.

Pastaruoju laiku ir vietos lietuviai pradėjo busti iš lėtargo miego. Manoma neužmačiusi sutvėrti bent kokią draugiją arba Susivienijimą Lietuvių Amerikoje kuopą. Iki šiolei čia jokios pašalpinės draugijos nebuvo, išskyrus LSS. kuopą, kuri irgi tikiai iš vardo gyvavo.

Kėtuvenis.

BRIDGEWATER, MASS.

Nors yra šiame miestelyje nemažas lietuvių skaitlius (sako, jog bus arti 300 asmenų), bet jokio judėjimo nesimato. Pašalpinės draugijos nėra jokios, išskiriant LSS. kuopą; bet ir ta nieko neveikia; jos nariai džiaugiasi tik tuo, kad turi raudonus kaklaraišius, ir mano, kad kažin koki didelį kultūros darbą atlieka...

Darbai čia šiuo tarpu nusilpnėjo ir matoma daug žmonių vaikščiojančių be darbo, be jokio užsiėmimo. Čeverkyk dirbtuvėje, kurie moka darbą, tai dar kadir sunkiai, kadir už pinigų, betgi gauna. Turiu pasakyti, kad davimas pinigų darbo užveizdoms, nors ir yra baurus ir smerktinas dalykas, bet kaikiuriose vietose dirbtuvėse ingijo sau pi-lietybės teises.

Bridgewaterietis.

MILFORD, MASS.

Vietos dirbtuvėse darbai tuo tarpu eina pusėtinai gerai. Lietuvių čion yra nemažas būrelis; bus jų, rodos, arti 280 asmenų. Tečiau pašalpinių draugijų pas mus nėra, apsieiname dar be jų, nes jos mums vis dar, rodos, nereikalingos. Apie metai atgal per didelį vargą pavy-

mės visi į šitą SLA. kuopą, veikime visi išvien ir išvisim tos draugijos naudingumą.

Milfordietis.

VALPARAISO, IND.

Chicago miestas yra garsus savo skerdyklomis; New Yorkas — siuvėjais; Bostonas — inteligentija ir laikraštija; Valparaisas, nors mažas miestelis, vienok garsus mokyklomis, moksleiviais ir studentais. Ypač jis tarp lietuvių plačiai žinomas, nes kaip tik čia mokinas skaitlingiausias lietuvių jaunuomenės būrelis.

Kovo 3 d. pradėjome naują mokslo bertainį. Ši bertainį, kaip ir paprastai, yra vedami dvi lietuvių kalbos klasi. Pirmojoje esti mokinama lietuvių kalbos gramatikos; antrojoje — lietuvių kalbos sintaksės. Iš viso lietuvių kalbos klasėse užsiregistravo 20 ypatų.

Kaip ir paprastai, šio bertainio pradžioje susilaukėme kelių naujokų-mokinių. Dabar čia esama arti aštuonių dešimčių abiejų lyčių mokinių. Dailus tai jaunųjų būrelis.

Kovo 13 d. turėjome pirmą šiam mokslo bertainyje "Lietuviškos Draugijos Liet. Valparaiso Univer." susirinkimą. Neimant domono mažmožių, be programėlės visai neapsiėjome. Tuli moksleiviai papasakojo šitą; tuli kitokiais budais susirinkusiuosius palinksmo. Pasitarėme apie savuosius reikalus ir išsiskirstėme.

Šio bertainio pabaigoje berods net keli baigs šio kitos profesijos. Apie tai, beabejo, galima bus vėliau pranešti.

Pagaliam dar pridursiu, kad būtų labai malonu, jei čia lietuvių moksleiviai nesimažintų, bet nuolat augtų, dauginų. Juk čia, neimant domono mokyklos populiariskumo, dar yra užlaidomi dvi lietuvių kalbos klasės. Berods šioji yra vienatinė vieta, kur galima lietuvių kalbos pramokti. Ypač Amerikoje gimusioji ir augusioji jaunuomenė turėtų to neužmiršti.

Saulė prasijuokė. Tai gi pavasaris artinasi.

Z. V.

MONTELLO, MASS.

Atsakymas dviem korespondentam. "Ateities" nr. 9 p. Kinčibagienė rašo: "F. D—tis, kuris ligi šiol buvo vietos socialistų kuopos organizatoriu, sakė kad, jeigu jau tautiški salionai baigia nykti, tai aiškus faktas, kad ir tautos nyksta." Čia turim pažymėti, kad F. D—tis jau penki mėnesiai kaip nėra soc. kp. organizatoriu, ir delto negalima sakyti, kad "ligi šiol". Ir apie salionus visai netaip sakė. Štai kaip buvo pasakyta: "Frigioj, Italioj, viduryj pirmojo šimtmečio po Kristaus, alus skaitėsi tautišku gėrimu, o dabar tie įpročiai pranyko (Ne, alaus gėrimo įprotis dar nepranyko. Bet alus ir tauta neturi nieko bendra. Red.), ir baigia kirmyti tau-

tiški barai. Tai yra faktas, kad tautos pranyks." Ant to fakto dabartinis vietos socialistų organizatorius K. Navickas, kuris yra taipgi ir L. T. N. draugovės diskusijų pirmininku, pastebėjo ir nurodė, jog kadir tautiški įpročiai nyksta, tai dar nereiškia, kad tautos pranyks.

Toliaus p. Kinčibagienė nurodo, girdi, išmintingas žmogus negali su kaikiurių nuomone sutikti, jog laikomos temos. Tas visai nėra įstabu, nes delto ir diskusuojama, idant pasidalinti nuomonėmis. Jeigu išmintingas žmogus ką nors nurodinėja faktiškai, tai susirinkusieji tą mato ir jiems klasi. Pirmojoje esti mokinama lietuvių kalbos gramatikos; antrojoje — lietuvių kalbos sintaksės. Iš viso lietuvių kalbos klasėse užsiregistravo 20 ypatų.

Kaip ir paprastai, šio bertainio pradžioje susilaukėme kelių naujokų-mokinių. Dabar čia esama arti aštuonių dešimčių abiejų lyčių mokinių. Dailus tai jaunųjų būrelis.

Kovo 13 d. turėjome pirmą šiam mokslo bertainyje "Lietuviškos Draugijos Liet. Valparaiso Univer." susirinkimą. Neimant domono mažmožių, be programėlės visai neapsiėjome. Tuli moksleiviai papasakojo šitą; tuli kitokiais budais susirinkusiuosius palinksmo. Pasitarėme apie savuosius reikalus ir išsiskirstėme.

Šio bertainio pabaigoje berods net keli baigs šio kitos profesijos. Apie tai, beabejo, galima bus vėliau pranešti.

Pagaliam dar pridursiu, kad būtų labai malonu, jei čia lietuvių moksleiviai nesimažintų, bet nuolat augtų, dauginų. Juk čia, neimant domono mokyklos populiariskumo, dar yra užlaidomi dvi lietuvių kalbos klasės. Berods šioji yra vienatinė vieta, kur galima lietuvių kalbos pramokti. Ypač Amerikoje gimusioji ir augusioji jaunuomenė turėtų to neužmiršti.

Saulė prasijuokė. Tai gi pavasaris artinasi.

Z. V.

MONTELLO, MASS.

Atsakymas dviem korespondentam. "Ateities" nr. 9 p. Kinčibagienė rašo: "F. D—tis, kuris ligi šiol buvo vietos socialistų kuopos organizatoriu, sakė kad, jeigu jau tautiški salionai baigia nykti, tai aiškus faktas, kad ir tautos nyksta." Čia turim pažymėti, kad F. D—tis jau penki mėnesiai kaip nėra soc. kp. organizatoriu, ir delto negalima sakyti, kad "ligi šiol". Ir apie salionus visai netaip sakė. Štai kaip buvo pasakyta: "Frigioj, Italioj, viduryj pirmojo šimtmečio po Kristaus, alus skaitėsi tautišku gėrimu, o dabar tie įpročiai pranyko (Ne, alaus gėrimo įprotis dar nepranyko. Bet alus ir tauta neturi nieko bendra. Red.), ir baigia kirmyti tau-

tiški barai. Tai yra faktas, kad tautos pranyks." Ant to fakto dabartinis vietos socialistų organizatorius K. Navickas, kuris yra taipgi ir L. T. N. draugovės diskusijų pirmininku, pastebėjo ir nurodė, jog kadir tautiški įpročiai nyksta, tai dar nereiškia, kad tautos pranyks.

Toliaus p. Kinčibagienė nurodo, girdi, išmintingas žmogus negali su kaikiurių nuomone sutikti, jog laikomos temos. Tas visai nėra įstabu, nes delto ir diskusuojama, idant pasidalinti nuomonėmis. Jeigu išmintingas žmogus ką nors nurodinėja faktiškai, tai susirinkusieji tą mato ir jiems klasi. Pirmojoje esti mokinama lietuvių kalbos gramatikos; antrojoje — lietuvių kalbos sintaksės. Iš viso lietuvių kalbos klasėse užsiregistravo 20 ypatų.

Kaip ir paprastai, šio bertainio pradžioje susilaukėme kelių naujokų-mokinių. Dabar čia esama arti aštuonių dešimčių abiejų lyčių mokinių. Dailus tai jaunųjų būrelis.

Saulė prasijuokė. Tai gi pavasaris artinasi.

Z. V.

MONTELLO, MASS.

Atsakymas dviem korespondentam. "Ateities" nr. 9 p. Kinčibagienė rašo: "F. D—tis, kuris ligi šiol buvo vietos socialistų kuopos organizatoriu, sakė kad, jeigu jau tautiški salionai baigia nykti, tai aiškus faktas, kad ir tautos nyksta." Čia turim pažymėti, kad F. D—tis jau penki mėnesiai kaip nėra soc. kp. organizatoriu, ir delto negalima sakyti, kad "ligi šiol". Ir apie salionus visai netaip sakė. Štai kaip buvo pasakyta: "Frigioj, Italioj, viduryj pirmojo šimtmečio po Kristaus, alus skaitėsi tautišku gėrimu, o dabar tie įpročiai pranyko (Ne, alaus gėrimo įprotis dar nepranyko. Bet alus ir tauta neturi nieko bendra. Red.), ir baigia kirmyti tau-

tiški barai. Tai yra faktas, kad tautos pranyks." Ant to fakto dabartinis vietos socialistų organizatorius K. Navickas, kuris yra taipgi ir L. T. N. draugovės diskusijų pirmininku, pastebėjo ir nurodė, jog kadir tautiški įpročiai nyksta, tai dar nereiškia, kad tautos pranyks.

Toliaus p. Kinčibagienė nurodo, girdi, išmintingas žmogus negali su kaikiurių nuomone sutikti, jog laikomos temos. Tas visai nėra įstabu, nes delto ir diskusuojama, idant pasidalinti nuomonėmis. Jeigu išmintingas žmogus ką nors nurodinėja faktiškai, tai susirinkusieji tą mato ir jiems klasi. Pirmojoje esti mokinama lietuvių kalbos gramatikos; antrojoje — lietuvių kalbos sintaksės. Iš viso lietuvių kalbos klasėse užsiregistravo 20 ypatų.

Kaip ir paprastai, šio bertainio pradžioje susilaukėme kelių naujokų-mokinių. Dabar čia esama arti aštuonių dešimčių abiejų lyčių mokinių. Dailus tai jaunųjų būrelis.

Saulė prasijuokė. Tai gi pavasaris artinasi.

Z. V.

MONTELLO, MASS.

Atsakymas dviem korespondentam. "Ateities" nr. 9 p. Kinčibagienė rašo: "F. D—tis, kuris ligi šiol buvo vietos socialistų kuopos organizatoriu, sakė kad, jeigu jau tautiški salionai baigia nykti, tai aiškus faktas, kad ir tautos nyksta." Čia turim pažymėti, kad F. D—tis jau penki mėnesiai kaip nėra soc. kp. organizatoriu, ir delto negalima sakyti, kad "ligi šiol". Ir apie salionus visai netaip sakė. Štai kaip buvo pasakyta: "Frigioj, Italioj, viduryj pirmojo šimtmečio po Kristaus, alus skaitėsi tautišku gėrimu, o dabar tie įpročiai pranyko (Ne, alaus gėrimo įprotis dar nepranyko. Bet alus ir tauta neturi nieko bendra. Red.), ir baigia kirmyti tau-

tiški barai. Tai yra faktas, kad tautos pranyks." Ant to fakto dabartinis vietos socialistų organizatorius K. Navickas, kuris yra taipgi ir L. T. N. draugovės diskusijų pirmininku, pastebėjo ir nurodė, jog kadir tautiški įpročiai nyksta, tai dar nereiškia, kad tautos pranyks.

Toliaus p. Kinčibagienė nurodo, girdi, išmintingas žmogus negali su kaikiurių nuomone sutikti, jog laikomos temos. Tas visai nėra įstabu, nes delto ir diskusuojama, idant pasidalinti nuomonėmis. Jeigu išmintingas žmogus ką nors nurodinėja faktiškai, tai susirinkusieji tą mato ir jiems klasi. Pirmojoje esti mokinama lietuvių kalbos gramatikos; antrojoje — lietuvių kalbos sintaksės. Iš viso lietuvių kalbos klasėse užsiregistravo 20 ypatų.

Kaip ir paprastai, šio bertainio pradžioje susilaukėme kelių naujokų-mokinių. Dabar čia esama arti aštuonių dešimčių abiejų lyčių mokinių. Dailus tai jaunųjų būrelis.

Saulė prasijuokė. Tai gi pavasaris artinasi.

Z. V.

MONTELLO, MASS.

Atsakymas dviem korespondentam. "Ateities" nr. 9 p. Kinčibagienė rašo: "F. D—tis, kuris ligi šiol buvo vietos socialistų kuopos organizatoriu, sakė kad, jeigu jau tautiški salionai baigia nykti, tai aiškus faktas, kad ir tautos nyksta." Čia turim pažymėti, kad F. D—tis jau penki mėnesiai kaip nėra soc. kp. organizatoriu, ir delto negalima sakyti, kad "ligi šiol". Ir apie salionus visai netaip sakė. Štai kaip buvo pasakyta: "Frigioj, Italioj, viduryj pirmojo šimtmečio po Kristaus, alus skaitėsi tautišku gėrimu, o dabar tie įpročiai pranyko (Ne, alaus gėrimo įprotis dar nepranyko. Bet alus ir tauta neturi nieko bendra. Red.), ir baigia kirmyti tau-

tiški barai. Tai yra faktas, kad tautos pranyks." Ant to fakto dabartinis vietos socialistų organizatorius K. Navickas, kuris yra taipgi ir L. T. N. draugovės diskusijų pirmininku, pastebėjo ir nurodė, jog kadir tautiški įpročiai nyksta, tai dar nereiškia, kad tautos pranyks.

Toliaus p. Kinčibagienė nurodo, girdi, išmintingas žmogus negali su kaikiurių nuomone sutikti, jog laikomos temos. Tas visai nėra įstabu, nes delto ir diskusuojama, idant pasidalinti nuomonėmis. Jeigu išmintingas žmogus ką nors nurodinėja faktiškai, tai susirinkusieji tą mato ir jiems klasi. Pirmojoje esti mokinama lietuvių kalbos gramatikos; antrojoje — lietuvių kalbos sintaksės. Iš viso lietuvių kalbos klasėse užsiregistravo 20 ypatų.

Kaip ir paprastai, šio bertainio pradžioje susilaukėme kelių naujokų-mokinių. Dabar čia esama arti aštuonių dešimčių abiejų lyčių mokinių. Dailus tai jaunųjų būrelis.

Saulė prasijuokė. Tai gi pavasaris artinasi.

Z. V.

MONTELLO, MASS.

Atsakymas dviem korespondentam. "Ateities" nr. 9 p. Kinčibagienė rašo: "F. D—tis, kuris ligi šiol buvo vietos socialistų kuopos organizatoriu, sakė kad, jeigu jau tautiški salionai baigia nykti, tai aiškus faktas, kad ir tautos nyksta." Čia turim pažymėti, kad F. D—tis jau penki mėnesiai kaip nėra soc. kp. organizatoriu, ir delto negalima sakyti, kad "ligi šiol". Ir apie salionus visai netaip sakė. Štai kaip buvo pasakyta: "Frigioj, Italioj, viduryj pirmojo šimtmečio po Kristaus, alus skaitėsi tautišku gėrimu, o dabar tie įpročiai pranyko (Ne, alaus gėrimo įprotis dar nepranyko. Bet alus ir tauta neturi nieko bendra. Red.), ir baigia kirmyti tau-

tiški barai. Tai yra faktas, kad tautos pranyks." Ant to fakto dabartinis vietos socialistų organizatorius K. Navickas, kuris yra taipgi ir L. T. N. draugovės diskusijų pirmininku, pastebėjo ir nurodė, jog kadir tautiški įpročiai nyksta, tai dar nereiškia, kad tautos pranyks.

Toliaus p. Kinčibagienė nurodo, girdi, išmintingas žmogus negali su kaikiurių nuomone sutikti, jog laikomos temos. Tas visai nėra įstabu, nes delto ir diskusuojama, idant pasidalinti nuomonėmis. Jeigu išmintingas žmogus ką nors nurodinėja faktiškai, tai susirinkusieji tą mato ir jiems klasi. Pirmojoje esti mokinama lietuvių kalbos gramatikos; antrojoje — lietuvių kalbos sintaksės. Iš viso lietuvių kalbos klasėse užsiregistravo 20 ypatų.

Kaip ir paprastai, šio bertainio pradžioje susilaukėme kelių naujokų-mokinių. Dabar čia esama arti aštuonių dešimčių abiejų lyčių mokinių. Dailus tai jaunųjų būrelis.

Saulė prasijuokė. Tai gi pavasaris artinasi.

Z. V.

MONTELLO, MASS.

Atsakymas dviem korespondentam. "Ateities" nr. 9 p. Kinčibagienė rašo: "F. D—tis, kuris ligi šiol buvo vietos socialistų kuopos organizatoriu, sakė kad, jeigu jau tautiški salionai baigia nykti, tai aiškus faktas, kad ir tautos nyksta." Čia turim pažymėti, kad F. D—tis jau penki mėnesiai kaip nėra soc. kp. organizatoriu, ir delto negalima sakyti, kad "ligi šiol". Ir apie salionus visai netaip sakė. Štai kaip buvo pasakyta: "Frigioj, Italioj, viduryj pirmojo šimtmečio po Kristaus, alus skaitėsi tautišku gėrimu, o dabar tie įpročiai pranyko (Ne, alaus gėrimo įprotis dar nepranyko. Bet alus ir tauta neturi nieko bendra. Red.), ir baigia kirmyti tau-

tiški barai. Tai yra faktas, kad tautos pranyks." Ant to fakto dabartinis vietos socialistų organizatorius K. Navickas, kuris yra taipgi ir L. T. N. draugovės diskusijų pirmininku, pastebėjo ir nurodė, jog kadir tautiški įpročiai nyksta, tai dar nereiškia, kad tautos pranyks.

Toliaus p. Kinčibagienė nurodo, girdi, išmintingas žmogus negali su kaikiurių nuomone sutikti, jog laikomos temos. Tas visai nėra įstabu, nes delto ir diskusuojama, idant pasidalinti nuomonėmis. Jeigu išmintingas žmogus ką nors nurodinėja faktiškai, tai susirinkusieji tą mato ir jiems klasi. Pirmojoje esti mokinama lietuvių kalbos gramatikos; antrojoje — lietuvių kalbos sintaksės. Iš viso lietuvių kalbos klasėse užsiregistravo 20 ypatų.

Kaip ir paprastai, šio bertainio pradžioje susilaukėme kelių naujokų-mokinių. Dabar čia esama arti aštuonių dešimčių abiejų lyčių mokinių. Dailus tai jaunųjų būrelis.

Saulė prasijuokė. Tai gi pavasaris artinasi.

Z. V.

MONTELLO, MASS.

Atsakymas dviem korespondentam. "Ateities" nr. 9 p. Kinčibagienė rašo: "F. D—tis, kuris ligi šiol buvo vietos socialistų kuopos organizatoriu, sakė kad, jeigu jau tautiški salionai baigia nykti, tai aiškus faktas, kad ir tautos nyksta." Čia turim pažymėti, kad F. D—tis jau penki mėnesiai kaip nėra soc. kp. organizatoriu, ir delto negalima sakyti, kad "ligi šiol". Ir apie salionus visai netaip sakė. Štai kaip buvo pasakyta: "Frigioj, Italioj, viduryj pirmojo šimtmečio po Kristaus, alus skaitėsi tautišku gėrimu, o dabar tie įpročiai pranyko (Ne, alaus gėrimo įprotis dar nepranyko. Bet alus ir tauta neturi nieko bendra. Red.), ir baigia kirmyti tau-

tiški barai. Tai yra faktas, kad tautos pranyks." Ant to fakto dabartinis vietos socialistų organizatorius K. Navickas, kuris yra taipgi ir L. T. N. draugovės diskusijų pirmininku, pastebėjo ir nurodė, jog kadir tautiški įpročiai nyksta, tai dar nereiškia, kad tautos pranyks.

Toliaus p. Kinčibagienė nurodo, girdi, išmintingas žmogus negali su kaikiurių nuomone sutikti, jog laikomos temos. Tas visai nėra įstabu, nes delto ir diskusuojama, idant pasidalinti nuomonėmis. Jeigu išmintingas žmogus ką nors nurodinėja faktiškai, tai susirinkusieji tą mato ir jiems klasi. Pirmojoje esti mokinama lietuvių kalbos gramatikos; antrojoje — lietuvių kalbos sintaksės. Iš viso lietuvių kalbos klasėse užsiregistravo 20 ypatų.

Kaip ir paprastai, šio bertainio pradžioje susilaukėme kelių naujokų-mokinių. Dabar čia esama arti aštuonių dešimčių abiejų lyčių mokinių. Dailus tai jaunųjų būrelis.

Saulė prasijuokė. Tai gi pavasaris artinasi.

Z. V.

MONTELLO, MASS.

Atsakymas dviem korespondentam. "Ateities" nr. 9 p. Kinčibagienė rašo: "F. D—tis, kuris ligi šiol buvo vietos socialistų kuopos organizatoriu, sakė kad, jeigu jau tautiški salionai baigia nykti, tai aiškus faktas, kad ir tautos nyksta." Čia turim pažymėti, kad F. D—tis jau penki mėnesiai kaip nėra soc. kp. organizatoriu, ir delto negalima sakyti, kad "ligi šiol". Ir apie salionus visai netaip sakė. Štai kaip buvo pasakyta: "Frigioj, Italioj, viduryj pirmojo šimtmečio po Kristaus, alus skaitėsi tautišku gėrimu, o dabar tie įpročiai pranyko (Ne, alaus gėrimo įprotis dar nepranyko. Bet alus ir tauta neturi nieko bendra. Red.), ir baigia kirmyti tau-

tiški barai. Tai yra faktas, kad tautos pranyks." Ant to fakto dabartinis vietos socialistų organizatorius K. Navickas, kuris yra taipgi ir L. T. N. draugovės diskusijų pirmininku, pastebėjo ir nurodė, jog kadir tautiški įpročiai nyksta, tai dar nereiškia, kad tautos pranyks.

Toliaus p. Kinčibagienė nurodo, girdi, išmintingas žmogus negali su kaikiurių nuomone sutikti, jog laikomos temos. Tas visai nėra įstabu, nes delto ir diskusuojama, idant pasidalinti nuomonėmis. Jeigu išmintingas žmogus ką nors

Visi raštai, kurie laikraščiu siunčiami, turi but pažymėti autoriaus parašu ir adresu. Pasirašantieji pseudonimais, turi paduoti, Redakcijos žiniai, ir savo tikrąjį vardą.

Netinkamus laikraščiu rankraščius Redakcija, pareikalauta, grąžina autoriui jo paties lėšomis.

Reikia rašyti tik ant vienos popieriaus pusės, paliekant plačius tarpus tarp eilučių.

Apžvalga.

Mažosios Lietuvos žmones nelaimė ištiko. „Vilties“ N41 rašo, jog Prūsų karalijos seime lietuvių atstovai buvo pakėlę nepersenai klausimą apie nukentėjusiųjų nuo potvynio Prūsų lietuvių sušelpimą. D-ras Gai galaitis taip apipasačiojęs panemunės gyventojų vargus dėl potvynio: „Potvyniai užėjo taip umai, kad gyventojai tik vieną savo gyvastį vos-ne-vos galėjo išgelbėti. Didžiausią nuostolį tie žmonės turi per tai, kad jų sukrutas pievose sienas prapuolė. Sunkiai nukentėjo šilokarčiamos valsčius, todėl prašau vyriausybės ypač šitą valsčių atsiminti. Nemuno lankoje aprūpinti kasdien jiems reikalingu maistu 1,500 žmonių... Potvyniai užėjo taip staiga, kad vanduo vieną valandą visu metu užtvino. Kareiviai, begelbėdami nelaimingus gyventojus, kiti dirbo po 36 valandas be pertrūkio. Reikėjo ir gyvuliai traukti iš vandens. Patį gyventojai turėjo ant namų stogų lipti. Nutvinsiusiems dabar reikia pirm visko parūpinti pašaro galvijams ir ropučių sėklai. Kolonistus reiktų ar nuo pelkių šalin nugabenti — tik tai būtų prieš mūsų kolonizavimo politiką — arba tas pelkes reikia užtventkti. Padarytieji ukininkams nuostoliai turėtų būti atlyginti. Aš atsisaukiu ir prie šiaip mielaširdingų žmonių ir tikiu, kad tie ateis pagalbon.“

Atstovas Steputaitis taip pat kalbėjęs tuo dalyku. „Aš pasitikiu, kad dėl kalbos trumpumo ji nenustos savo svarbumo. Visus svarbiausius dalykus, kurie visuomenei rūpi, jau pasakė kiti kalbėtojai, o prie smulkmenų sugrįšime dar komisijoje. Ten bus apsvaistytas, kaip reikiant, kiekvieno krašto padėjimas ir plačiau paaiškinti visi nuostoliai dėl trobų, galvijų, pašaro, kuro, ropučių, daržovių ir ypač javų. Aš tegaliu dar į vieną kraštą nurodyti, kuris tuo pirm visų kitų stovi, jei taip galia išsistarti, kad jį vanduo iš dviejų šalių užpludė; tai yra, kaip jau p. Maltzahu ir dr. Schifferer pasakė — Nemuno lanka. Čia vėtra atvaro ne vien jūros vandenį, bet ir visą vandenį iš didžiosios Nemuno apygardos, iš anapus sienos.“

„Nukentėjusieji nuo potvynių Nemuno lankos gyventojai laukia ne tik vienkartinės pašalpos, bet jie

laukia, kad būtų ir nuo tolimesnių tokių nelaimių apsaugoti, o tai galėtų padaryti tik Nemuno lankos užtvenkinimas.“

Vanagaičio „teismas“. „Lietuva“ rašo, jog „Prūsų Lietuvos Savaitraštis“, einantis Tilžėje, paduoda sekančią žinią: Tilžėje vasario 17 d. susirinko žymesni Tilžės ir Klaipėdos lietuviai veikėjai ir pasikvietė susirinkimui grįžusį iš Amerikos p. J. Vanagaitį. Susirinkimas buvo laikomas prie uždarytų durų, ir apie ką jame buvo kalbėta, nežinia. To ir minėtasis laikraštis nepaduoda. Jis tik trumpai pastebi, kad „susirinkimas užsibaigė, ištareš nesutikimą su seniau atliktais p. Vanagaičio darbais ir visiškai skirdamasi nuo jo.“

„Lietuva daro šitokią išvadą: „Iš to aišku, kad p. Vanagaitis buvo šauktas susirinkimo teisman ir kad susirinkimas rado jį kaltu.“ Toliau „Liet.“ dar tokių žinių paduoda: „Jau bene nuo poros metų amerikiečius buvo pasiekę neaiškios žinios apie tai, kad Prūsų Lietuvos veikėjų vienybėje pasidarė plyšis. Ir į mūsų redakciją buvo savo laiku prisiūsta įvairių anonimiškų ir atvirų įskundimų vienos ar kitos pusės vadovų. Mes, negalėdami jų teisingumo patikrinti, jų spaudoj nesunaudojome, vienok atkartotinai persergėjome, kad jeigu Prūsų lietuviai-veikėjai, ar bent nekurie iš jų, nori turėti amerikiečių užuojautą, juo labiau paramą savo darbui, tai jie visų pirmiausiai privalo tarp savęs susitaikinti, nes amerikiečiai nenorės remti vieno ar kito sparno vien tik tam, kad padarius jį stipresniu, kad tą savo stiprumą jis galėtų sunaudoti peštyne su savo priešais. Toji amerikiečių pažiūra gana aiškiai pasižymi laike paskutinio p. Vanagaičio atsilankymo Amerikoje, — jį sutikta čia daug šalčiau negu pirmuoju kartu.“

„Virš paminėtoji iš „Prūsų Lietuvos Savaitraščio“ žinutė dar sykį liudija, kad ne viskas yra gerai Prūsų Lietuvoje, kad tuodu sparnu, kurių vienu vadovauja p. Vanagaitis, o kito, jeigu ne nominališku vadu, tai bent vienu iš svarbiausių mums žinomų jo šalininkų, yra žinomasai p. Vidunas, — kad tuodu sparnu ir toliau viens į kitą šnairuoja“...

Liet. Soc. Są-gos IV Rajonas noris „Laisvę“ atpirti. „Kova“ pastaramjam numerį praneša, jog gavusi nuo vieno užsitikėtino ir intelektingo IV LSS. Rajono draugo pranešimą, kad tas rajonas nori atpirti „Laisvę“. Tam tikslui busianti sušaukta speciališka rajono konferencija. „Vien. Liet.“ (N11) praneša, kad tokia konferencija Brooklyne jau šaukiama.

Lietuvių anarchistų laikraštis ir vėl eisias. „Vien. Liet.“ praneša, jog ji gavusi žinių iš Chicagos, kad lietuvių anarchistų laikraštis „Laisvoji Žmonija“ butinai norinti atgyti ir eiti, kad ir nepaskirtais laikais. Rašytojas priduria, kad dabar anarchistų sandarbininkų štabas esąs smarkiai suorganizuotas ir galėsį išleisti net storą žurnalą.

Pranešimas. „Vien. Liet.“ N9 išspausdintas šitoks laiškas:

„Gerbiameji tautiečiai:

Ačiu už jūsų nuomones kaslink liet. vėliavos. Kas už ką balsavo, pagarsinsiu vėliau.

Atsakymą prisiuntė šios redakcijos:

„Vien. Liet.“ B'lyn, „Saulė“, Mahanoy City, Pa., „Pirmyn“, Baltimore, Md., „Kova“, Philadelphia, Pa., „Tarka“, Brooklyn, N. Y.

SLA. kuopos:

18, Westville, Ill., 41, Lawrence, Mass., 53, Plymouth, Pa., 107, Philadelphia, Pa.

Meldžiu geros nuomonės tautiečių, kas tik rupinasi apie tautos vėliavos suderinimą, teiksītės atsisaukti, o aš su noru prisiūsiu tam tikrą lapą su vėliavos paveikslėliu-projektu.

Su pagarba,

A. Struogis,
P. O. Sta. W. Draver 64,
Brooklyn, N. N.“

Mūsų Kaimynai.

Iš Latvių gyvenimo.

Latvių tautos kilimas daug kame buvo geresnių aplinkybių lydimas, negu mūsų, lietuvių. Imkim nors ir pradedamąją mokyklą. Mes lietuvių pradedamosios mokyklos taip, kaip ir neturėjome. Retai kuomet joje mūsų vaikai girdėjo gimtąją kalbą. Jei ji kuomet ir suskambėdavo (tiesa, ir nūdien skamba), bet ne kaip šeimininkė, bet kaip viešnia. Ją naudojami tikrai nesuprantamajai kalbai paaiškinti kaip pradedamąja. Ir tai, jei ir mokykloje mokiniams tekdavo išgirsti savo gimtąją kalbą, tai dažnai ne iš savo tautiečių lūpų, o iš rusų, svetimų mums žmonių.

Ne tokią turėjo latviai mokyklą: jei ji ir buvo nutolusi nuo gyvenimo ir nebuvo taikinama prie jų tautos dvasios, bet vis dėlto joje viskas buvo išguldama mokiniams suprantama kalba, butent latvių.

Baltijos kraštui pasiilusavus nuo švedų valdžios, liaudies mokykla buvo prižiūrima vokiečių dvarininkų. Ir vokie lig 1887 metų visose valsčiaus mokyklose buvo viskas mokinama latvių kalba. Tiesa, praėjusiam šimtmetį, regis 60 metuose, pradedamųjų mokyklų augštesniuose skyriuose buvo įvesta ir vokiečių kalbos mokymas, užtat tuomet mažne visi latviai mokėjo skaityti, rašyti ir mokėjo vokiškai kalbėti.

Ir tik tai nuo 1887 metų prasidėjo to krašto rusinimas. Valdžia išleido aplinkraštį, kuris nepamainytas ir nūdien, kad Baltijos krašte liaudies mokyklose visi dalykai turi būti išguldinami ar latvių, ar ingaunių, ar rusų kalbomis, žiurint kuria busią patogiausią. Kadangi tasai aplinkraštis nevisai aiškiai skamba ir nieko griežto nesako, tai jo pildymas visiškai priklausė nuo vietos mokslo globėjų. Žinoma kiekvienas globėjas, nujaudamas vyriausybės troškimus ir norėdamas jai intikti, tą aplinkraštį savai aiškino. Ir patogiausią kalbą pradedamaj mokykloje buvo paskirta rusų. Iš pradžių rusų kalba buvo įvesta kaip atskiros dalyko mokymas, jau ilgainiui pripažinta, kad jo patogiausia ir visi dalykai išguldinėti. Latvių kalba liko tik tai kaip vietos tarmė.

Prieš 1904 metus latvių kalba buvo išguldinėjama tik tai tikyba ir leidžiama dainuoti. Tiesa, nebuvo draudžiama joje nesuprantamų žodžių aiškinti, žinoma, jei mokytojas latvių kalbos žinojo.

Bet šit ateina 1905 metai. Nauji vėjai pūstelėjo. Ministerių komitetas noroms nenoroms turėjo pripažinti, kad Baltijos krašto pradedamos mokyklose, įvedus rusų kalbą ir išgijus vietos kalbą, mokinių skaičius sumažėjo, bemokslų gi nušimtis žymiai pakilo. Tų pačių metų liepos 18 diena savo žurnale ministeriai apskelbė, kad ne rusų tautų stengimasis švietimą ingyti gimtąja kalba jokiu Rusijai pavojumi negresia.

Ir ypačiai ministerija atkreipė domos į Baltijos kraštą. Tvirtino, kad tikras švietimas galimas tik tai gimtąja kalba. O 1906 metais Baltijos krašto liaudies mokslo globėjas D. M. Levšin sušaukė to krašto liaudies mokyklų direktorių bei inspektorių suvažiavimą.

Suvažiavimas irgi patvirtino tą faktą, kad mokiniams pradedamoje mokykloje, išguldinėjant nesuprantama kalba visus dalykus, bemokslų skaičius padidėjęs. Suvažiavimas vienu balsu pripažino, kad visose pradedamos mokyklose pirmam ir antram skyriui mokslas turi but vedamas gimtąja kalba. Tuč tuoj tokioj pačioj dvasioj ir mokslo globėjas išleido aplinkraštį. Tojo cirkuliario pasekmės buvo tokios. Nors rusų kalbos programo reikalavimai buvo padidinti, bet laike kvotimų paaiškėjo, kad tose mokyklose, kame buvo prisiūta laikyti globėjų Levšin'o cirkuliario, veik visi mokiniai puikiau žinojo rusų kalbą, o tose mokyklose, kame viską išguldinėjo vien rusų kalba, apie 70 nuoš. mokinių per rusų kalbos kvotimus suklupo! Juk tai aišku, jog gimtąja kalba besimokąs mokinys, ingijęs didesnį proto išsiplėtojimą, gali paskiau ir rusų kalbos greičiau pramokti.

Ir šis mokslo globėjų Levšin'o aplinkraštis veikė lig šių mokslo metų rudens. Tik šit rudenio naujas vietos mokslo globėjas Ščerbakov, atkeltas iš Odesos, savo veikime pasižymėjęs, kaip tikras rusų tautininkas, Levšin'o aplinkraštį atmainė. Ir pagamino savo, kursai visose miesto ir valsčiaus pradedamos mokyklose visų dalykų įsako išguldinėti vien rusų kalba. Ir dar daugiau, netgi vaikų sodnuose draudžiama gimtąja kalba kalbėti. Ir kad darbe radus daugiau pasekėjų, Ščerbakov irgi sušaukė vietos mokyklų inspektorių. Žinoma, iš šiaurės kitiems vėjams pučiant, šis suvažiavimas irgi vienu balsu Ščerbakov'o cirkuliarui pritarė. Reikia pažymėti, kad tarp tų inspektorių yra žmonių, kurie dar prie mokslo globėjų Levšin'o tarnavo.

Ir taip nuo šių mokslo metų visose latvių pradedamos mokyklose vėla viskas rusų kalba išguldinėjama.

Jonas.
(„Liet. Žinios“).

NUSIŠOVĖ.

(Pagal Nemirovič-Dančenko).

II

„Tėvas buvo labai susirupinęs dėl kvotimų“, tarė kambarinė įleizdama Petrovą vidun.

„Na?“
„Pats vienas, tamstos nelaukdamas, išvažiavo į gimnaziją.“

„Ir kas-gi?“ vaikištis klausė baimės jausmo kamuojamas. „Dabar tai bus, dabar tai bus!“ jis nekantariai laukė atsako.

„Labai pyko. Susibarė dėl to ir su motina. Koks trukšmas pasidarė, kad nei negalima apsaityti! Motina nualpo, reikėjo ją su spirytu trinti. Po tam tėvas išvažiavo ir liepė tamstai pasakyti, kad jis nenori tamstos nei matyti. Tegu eina, kur nori, — taip jis pasakė.“

„O mama ar namie?“ klausė vaikištis sumišusiu balsu. Jis buvo pasiryžęs tuč tuojau grįžti atgal į gatvę, jis ypač dabar nenorėjo susitikti nei su vienu saviškiu žmogumi.

„Ne. Mama ilgai gulėjo. Vakaroj įnai šiek-tiek atsigavo, apsiirgė ir išvažiavo į svečius, išblaškyti niurias mintis. Ir kas dabar bus, Aleksandre Petrovič?“

„Niekio nebus. Rytoj sužinosite apie tai, kas bus.“

„Reikia pasakyti, kad ir aš apsiervikiau, dėl to, kad tamstos tėvas pagrasė: leisiu jį pas kurpių mokyties.“

„Duokit man ramybę. Niekio nenoriu žinoti.“

„Ar valgysite vakarienę?“

„Ne, ne.“

Kambarinė, galva linguodama, išėjo. Aleksandras pasiėmė vandens bonką ir godžiai gėrė. Vanduo jį atvėsino — nes jo viduriuose kažkas degė. Bet tuo pa-

čiu kartu jo padėjimas pasirodė jam dar blogesnis, dar baisnis. Juo daugiau jis mąstė, tuo daugiau jis įsitikino, kad nėra jokio išėjimo, kad visas jo gyvenimas nuo šios valandos bus pilnas nepakenčiamų apkalbinimų ir kad jo neveikimas bus priežasčia amžinų nesutikimų ir vaidų, kurie kils tarp tėvo ir motinos. Bet svariausia, ko jis bijojo ir manė kad neiškęs, — tai pirmutinis susitikimas, — kuomet nakties metu sugrįš jo tėvas ir motina. Kuomet tėvas vėlai sugrįždavo iš klubo pavargęs, o jei buvo kiek prakaziravęs, tai jis dažnai be mieros pykdavo. Motina buvo labai nervuota, greitai susijudindavo ir dėl to nestengdavo tėvo pykčio nuraminti.

„Ar gi ištikro busiu tokiuo silpnu, kad dar kažko lauksiu?“ vaikištis mąstė vaikščiodamas iš vieno kampo kitan. „Negalima ilgiau laukti, negalima laukti... Tėvas dabar viską gali padaryti. Nėra tokio dalyko, kurio jis nestengtų atlikti. Ak Dieve, nėra jokio išėjimo!“

Nežinojo jis nei vieno žmogaus, pas kurį jis galėtų eiti ir įieškot pagalbos, pakol viskas susitvarkys ir pakryps į paprastas vėzes. Jo draugai — ir jų padėjimas buvo toks pat, kaip ir jo. Be to dabar gėda būtų pas juos eiti. Šita praeiktoji vienukė už latvų kalbą visaką sugriovė, sugadino... Visaką. Jis buvo išdidus ir saumylis vaikištis. Šeimnyje jam dažnai tekdavo klausyti apkaltinimų ir nužeminimų. Tokiuos atvejuose, prie tokių aplinkybių jis labiau apvienėjo, į visaką žiūrėjo abejingai ir dažnai rasdavo apkaltinimą ten, kur jo visiškai nebuvo.

Draugai buvo jį apkriktiję „apkultuoju“. Jeigu kurį kitą užgaudavo, tai buvo tik niekis, bet jeigu jį — tai jis ilgai nenusiramindavo. Su kitais jis labai retai susitikdavo. Užkviesti į savo namus draugų jis negalėjo. Nežiurint į tai, kad jis buvo dar visiškai jaunas, tečiau jis gerai suprato, kad jo šeimynos santikiai nėra toki, kad juos ir kitiems but galima rodyti. Taipgi ir jis neidavo į svečius. Skaudu jam žiūrėti, kaip kitų vaikų tėvai atsineša į savo vaikus su didesne pagarba ir meile. Užtai Petrovas labai daug skaitė ir mąstė. Ir ta aplinkybė nepraejo be įspūdžio, kad jam sunkiai sekėsi padaryti tai, ką jo draugai atlikdavo be jokio galvosukio. Kaip kiekvienas jaunikaitis, kuris vienumoje užaugęs ir kurio vaidentuvė buvo gerai padilginta, jis visuomet visaką pastatydavo tamsesnion švieson, negu tai ištikro buvo. Jis sutverdavo dramą iš paprasčiausių dalykų ir netekdavo lygsvaros ten, kur maždaug stamantresnio budo žmogus greitai su visakuo apsidirbtų ir tai pamirštų. Be to jis per čielus metus labai nusikankino be-

(Tąsą ant 6-to pusl.).

Giuseppe Mazzini

ŽMOGAUS PAREIGOS.

(Pagal Everyman's Library leidinį vertė V. K. R.)

(Tąsa).

vienuolynai, bažnytinė vyriausybė, neapykanta žydų ir protestonų." Reakcija prieš revoliucijos idėjų platinimą apsirėškė tuo, kad nepasitikėta mokslu ir stengtasi slėpti viešojo opinią. Amžinasai išganymas susitiko sau priešą kritizmo epidemijoje. "Liberalai yra prasikaltėliai", apreiškė Modenos kunigaikštis, "melskitės už jų atsivertimą ir bauskite tuos, kurie neatsiverčia".

Tuo laiku jaunas Genojietis peržiūrėjo draudžiamuosius francūziškus laikraščius, kuriuos jo tėvas laikė užslėpęs tarp medikalių knygų. Tas žingeidus jaunikaletis buvo Juozapas Mazzini, gimęs birželio 22 d., 1805 m. Tėvas buvo anatomijos profesorius universitete, motina-moteris tvirtoto proto ir gylaus jausmo. Abu gyvai tēmijo į visą aplink jų judėjimą, ir jų sunus kasdien girdėdavo republikoniškoje dvasioje tėvus kalbant. Jis buvo lepus kuklikis ir niekad nelankė žemesnės mokyklos. Kada senas kunigas mokino jį latinų kalbos, tai mokiny skaitinėjo Graikijos ir Romos respublikų istoriją. Keturiolikos metų budamas įstojo į universitetą. Jo malonumas ir minties gyvumas veikiai davė jam viršenybę ant kitų studentų. "Prastas ir taupus savo gyvenimo," rašo apie jį vienas jo draugų, "jis visados surasdavo prakilnią progą pagelbėti tiems, kas pagalbos jieškodavo; kartais jis pereidavo ir rubežius; nesa nepasitenkindamas tuo, kad atiduodavo savo kningas, jis atiduodavo savo pinigų ir net drapanas biednesniems už save draugams — studentams." Buvo skiriama jam jo tėvo profesija, bet jis apsirgo prie pjaustymo lavono ir pastojų teisių skyriun. Jo tikrai mylimasis dalykas buvo literatūra, — "tukstančiai istoriškų dramų ir romanų reginių lakioja prieš mano akis," — ir jis but pasišventęs jai su tikru užsidegimu, jei nebutų patraukęs jo širdies kitas didesnis dar dalykas.

Mazzini likos pašauktas tulą nedėdienį, balandžio mėnesyje, 1821, kada su savo motina ir tulu šeimos draugu vaikštinėjo Genoos gatvėmis. Jiems užstojo kelią, augštas, juoda barzda, energišku veidu žmogus ir ištisė baltą skepetaitę, tardamas: "Italijos kovotojams." "Mano motina ir draugas," rašo Mazzini, "įmetė į skepetaitę po kelis pinigus, ir jis paėjo nuo mūsų šalin, kad iš kitų žmonių aukų gavy." Vyras tasai buvo vienas iš daugelio revoliucionierių, pasislėpusių Genooje po nepavykusiam sukilimui prieš Austriją. Atsitikimas padarė į šešielikos metų vaiką labai gylų įspūdį. Jis pajuto, kad jo tėvynė dar negali būti paliuosuota iš-po svetimo jungo. "Triukšmingo moksleivių gyvenimo sukuryje aš buvau paniūres ir užsimastęs ir atrodžiau, jog bučiau umai pasenęs. Vaikiškai nusprendžiau nesirengti kitaip, kaip tik juodais rubais, kad nors tuo padaryti mūsų tėvynę esant gedulėse." Nebuvo lengva apleisti literatūrą politikos delei. Jis skaitė itališkas, francūziškas ir angliškas kningas, nors ant Europos dailiosios literatūros didesnės dalies buvo uždėta cenzura. Jis maitino savo protą biblija ir Dante, Shakespeare'u ir Byronu, Goethe ir Schiller'iu. Byron'o karščiausias prisirišimas prie istorijos, jo šventosios Santaros neapykanta, jo simpatijos didvyriškiems žygiams ir kitos tvirtos ypatybės taip tiko Mazzini'ui, kad jis pripažino jį vienu didžiausių pasaulio poetų. Bet iš Dantes veikalo jis pasėmė daugiausia maisto... Tuli kriūčiai Dantė laikė Guelph'u, kiti Ghibelline'u, ir beveik visi laikė jį tikruoju kataliku. Mazzini nesykį aiškiai pabrieždavo, kad jis buvo tik krikščionis ir italas.

Nerasdamas tinkamos savo jaunai ir karštai širdžiai vietos, o norėdamas veikti tėvynės labui, jis prisidėjo prie

slaptos Carbonari'ų draugijos. Mazzini svajoto apie kitokią draugiją ir kitokią valstybę. Valdžia tokių svajotojų nemėgsta, taigi jis likos suareštuotas. Viešai paskelbta, buk jis suareštuota už kalbinimą narių prie Carbonari'ų, bet Genoos gubernatorius pasakė Mazzini'o tėvui, kad suareštuota jis už tai, kam, girdi, vaikštinėja gatvėmis užsimastęs ir užsimastęs: "mes," sakė gubernatorius, "nemėgstame jaunikačių, kurie mąsto ir nepasako mums, apie ką tokio mąsto." Iš savo celės Savonos tvirtovėje jis žiūrėjo "į juras ir debesius — du beribės symbolu, gražiausiu, išskyrus Alpu kalnus, visoje gamtoje." Čia su biblija, Byron'u ir Tacitu, kaip savo draugais, jis turėjo laiko apgalvoti "Jaunosios Italijos" planą.

III.

Italijos vienybės ir neprigulmybės idėjos gimė ne su Mazzini'u. Tolimoje praeityje buvo Dante ir Rienzi. Artimesnėje praeityje buvo francijos Revoliucija, Napoleonas, Romantizmas, — visa tai veikė toje gadynėje, kada užgimė Mazzini. Romantizmui buvo vadinama pradžia moderniškos politikos mokyklos Italijoje. Tai buvo daugiau, negu literatiškoji perversmė; tai propaganda politiškių idėjų, už kurias tuli jų skelbėjai nukentėjo Spielberg'e. Dainos, scenos veikalai, pamfletai, novelės — tai buvo to judėjimo vežimais. Dante's veikalai išleidinėta tuzinais. 1820 metuose įsteigta Antologia, kad "išmokintus Italiją pažinti save"... Mazzini skyrėsi nuo savo pirmtakų tuo, kad jis jų idėjas uždegė liepsna. Kur jie buvo literatai, ten jis pasirodė politiku; kur jie buvo kritikai, ten jis pasirodė budavotoju; kur jie buvo moralistais, ten jis karštai tikinčiuoju.

Jis išėjo iš kalėjimo su programu, kurio stebėtiną drąsą gali suprasti tik tie, kas žino anų laikų Italiją — sutaisyta iš valstybių, kurios viena nuo kitos skyrėsi kalba ir budais, apsuptų slaptomis draugijomis ir šnipais; aristokracija, nusilenkianti prieš svetimą, valdovą, "nadias," valdanti Austriją su savo duona," apsvaigstanti nuo operos, samavalų ir labdarybės... Pačiame to nuopuolimo viduryje jaunas ir biedinas Mazzini pakėlė savo balsą: "Aš matau žmones praeinančius prieš mano akis; jie yra nelaimių ir politiško jungo sunaikinti, sumušti ir alkanai, jie sopulingai renka nuotrupas turto, kurios jiems numetama, arba paklydę maište ir apsvaigime brutališkų ir bjaurių linksmybių; ir aš žinau, kad tie jų sugyvuolėję veidai turi ant savęs Dievo išpaustą žymę, turi tokią pat pasiuntinę, kaip ir mes patįs. Aš palikau iki tam, kad paregėjau ateitį, pamačiau atsikeliančius žmones visoje jų iškilmėje, brolius vienoje tikyboje, sujungtus lygybės ir meilės ryšiais, pamačiau piliečių dorybės idėlą, augantį gražybėje ir spėjoje; ateities žmonės, nesugadinti prabingties, nesulaužyti nelaimių, klausys savo teisių ir pareigų balso." Jis ragino savo viengėnčius sukilti ir išvyti lauk Austriją, nepriimant pagalbos iš Francijos. "Joki tauta neužsielpo liuosybės ir negali jos ilgai užlaikyti, jei ne pati sau tą liuosybę iškariavo. Revoliucijoje (Dar bus).

Skausmo Sumažinimas.

Mes teikiame neapsakomai didelius pagyrimus tiems, kurie išnaikino nepageidaujamus dalykus, mes giriame tuos, kurie išrado greito susinėjimo budus, su kurių pagalba ir trumpą laiką galima sužinoti apie tai, kas dedasi kitų pasaulio dalyje, mes giriame tuos, kurie pagavo perkuno galybę (elektrą) ir privertė ją tarnauti žmonijai, teikiant jai šviesą ir šilumą, mes giriame tuos, kurie išrado milžinišką garo spēką, kuri suka mašineriją, kuri tarnauja žmonijos labui.

Girdami tuos išradėjus mes tuo pačiu tarpu turime atkreipti savo domą ir į tuos

žmones, kurie atidengė paslapties skraistę ir parodė mums, kad fiziškas skausmas, tas didelis žmogijos neprietelius, kuris ne vieną be laiko pastumėjo į mirties nasrus, gali but pašalintas, jei tik žmogus panorės. Bet ar daugelis gali pasakyti, kad žmogus, pasivesdamas save operacijai, užmiega saldžiu miegu, nejausdamas skausmo ir nematydamas baimės? Mes, šiandieniniai žmonės, neturim mažiausio supratimo apie senovės laikų operaciją (chirurgiją), tik keli medicinos ir chirurgijos daktarai gali apie tai pasakyti. Senovės laikais darant operaciją parinkdavo tvirtus vyrus, kurie turėjo laikyti rėkiantį bei didelius skausmus jaučiantį ligojį. Tai buvo tokia operacija, kurią drąsiai galima vadinti ispaniška inkvizicija, tortura. Negalima surasti tinkamų žodžių, kad aprašyti senovės operacijų regyklas. Sunkių operacijų laikas tvėrė iki 1846 metų. Tais laikais žmogus greičiau pasiryždavo numirti, negu eiti ant operacijos. Tiesa, jau ir tuomet buvo bandoma surasti kokį nors budą, kuris šiek-tiek palengvintų operaciją, bet iki 1846 m. neprieita prie jokių pasekmių. Štai 1839 metais francūzų d-ras Velpeau buvo išreiškęs keliatą minčių kaslink suradimo gyduolių, kurios būtų naudojamos pasekmingsniam operacijų darymui. Jo išreikštos mintys pasiekė ir kitus anų laikų mokslų vyrus, kurie tuo buvo užinteresuoti ir po kiek laiko išnaujo pradėjo daryti bandymus.

Išradėju beskausmės operacijos yra Wiliam'as T. G. Morton'as, kuris gimė rugpjūčio 19 d. 1819 metais mažame mieste lyj Charlton, Mass. valstijoje. Tame mieste lyj tuo laiku nedaug žmonių gyveno, bet tai buvo gamtos puikėmis vietomis apdovanotas miestelis, ir čia tai Mortonas praleido savo kuklystės dienas bei dalį savo jaunystės, išskiriant tą laiką, kurį praleido eidamas mokslo.

Turėdamas 17 metų Mortonas apleido namus ir nukeliavo į Bostoną, idant pastoti knygų pardavėju. Iš jaunų dienų Mortonas sakė, jog jis buvo daktaras, bet jo tėvas neturėjo jokios vilties, kad jų sunus galėtų likti tuo, kuo jis taip geidė buti, nes jie buvo neturtingi ir negalėjo leisti jo į mokslus. Tuo laiku, kuomet jis buvo Bostone, augščiausiai buvo pakilus ir labiausiai išsiplatinus dentistų profesija. Bet Mortonas nieko taip negeidė, kaip pastoti medicinos daktaru, tačiau del kaikiurių priežasčių tuo tarpu juo likti neįstengė.

1840 m. Baltimorės mieste tapo suorganizuota draugija vardu "Dentistų-Chirurgų Draugija". Mortonas pradėjo indomauti šita draugija ir stengėsi susipažinti su tos draugijos nariais-įsteigėjais. Po kiek laiko ir pats įstojo į tą draugiją, kaip mokiny. 1842 m. jau jis buvo gana gerai prasilavinęs ir pradėjo savo profesiją su Horace Wells'u, kaipo dentistai, bet jų darbo pradžia nepasisekė ir del to juodu turėjo persiskirti. Vėliau Mortonas per nuolatinį mokinimosi ir gero darbo atlikimą subudavojo, pagerino savo pramonę. Dar kiek vėliau jis pradėjo dirbti netikrus dantis ir tai jam labai sekėsi.

Po dviejų metų, t.y. 1844 m., jis vedė Elizabeth'ą Withman'utę iš Conn. valstijos. Tą patį metų jis ir vėl pradėjo mokintis, bet jau medicinos mokslo, nes prie to jį butinai vertė jo naujai išrastos gyduolės — eteras. Kuomet jo padarytieji bandymai gerai pavyko, tai priešininkai pradėjo ant jo pykti ir sakė, kad jis budamas dentistu tų gyduolių negalėjo išrasti. Jis įstojo į Harvardo medikalę mokyklą ir lankė ją per du metus. Po dviejų metų iš šios mokyklos, laiko stokos verčiamas, išstojo ir vėl praktikavo kaipo dentistas. Dabar jis surado naują metodą — kaip pritaikinti, indėti netikrus dantis. Kad atlikti tai tinkamai, reikėjo surasti tokią gyduolę, kuri sumažintų skausmą traukiant nesveikus dantis. Mortonas pradėjo daryti naujus bandymus, eksperimentus, jieškodamas įvairiausių informacijų tuo tikslu, kad bandymai būtų pasekmingi. Traukiant dantis Mortonas patirindavo savo pacientams smagenis su eteru ir tas budas pasirodė gana geru. Po tam jis pradėjo galvoti, ar

su jo pagalba negalima būtų visą žmogaus kūną apmarinti. Na, ir pradėjo daryti bandymus: visų-pirma stengėsi apmarinti paukštukus, žuvis ir kitus gyvūnus. Tačiau pirmutiniai jo bandymai neatnešė geidžiamų pasekmių. Betgi jis vis dar turėjo vilties ir tikrino savo draugams, kad jam pasiseks ką nors tokio surasti, jog galima bus traukti dantis be skausmo. Dr. Mortonas turėjo šunelį ir nuo šito nabago pradėjo savo bandymus, pradėjo bandyti savo naują išradimą — apmarindamas jį net po kelis kartus į dieną. Mat d-ras Mortonas buvo įsitikinęs, kad jis ką nors tokio surado, kas yra brangus; jis taip buvo įsitikinęs į savo išradimą, kad savo išdirbtą, kaipo dentisto, vietą atidavė savo draugui, o pats pasišventė bandymui savo išradimo. Pašaliniai žmonės neprisleisdavo jo ir nesi-duodavo apmarinti, nors ir pinigai buvo užtai siulomi. Tatai jis pradėjo nuo savo padėjėjų ir apmarindavo juos, o paskui apmarindavo su pagalba J. W. Weightmano, mokslisčių instrumentų dirbėjo, pats save. Vėliau d-ras Mortonas gavo tam tikrą aparatą išbandymui savo naujo išradimo — etero; panašus aparatas ir šiandien yra naudojamas.

Po ilgų bandymų, kuriuos padarė su savo šuniu, savo padėjėjais ir pats su savim, gavo progos savo išradimą išbandyti ir prie vieno paciento. Vieną vakarą, pabaigus d-rui Mortonui dienos darbą, atėjo pas jį žmogus su skaudančiais dantimis — tai buvo Eben H. Frost — ir paprašė, kad prieš dantų traukimą jį apmarintų. Dr. Mortonas su mielu noru tai padarė. Užmigdė savo pacientą ir su geriausiomis pasekmėmis ištraukė dantis. O kuomet pacientas pabudo — tai ne tik dentistas Mortonas džiaugėsi, bet ir pacientas. Ir tai atsitiko rugsėjo 30 d. 1846 m., Bostono mieste. Ligonis-pacientas parašė raštelį ir išspazdino jį, paaiškindamas, kad naujas užmigdymo metodas, kurį išrado d-ras Mortonas, yra geras ir pasekmingas. Nuo to tai laiko žmonės pradėjo kalbėti apie d-rą Mortoną, ir jo išrasta apmarinimo gyduolė.

Štai vieną dieną d-ras Mortonas nuėjo į generališką Bostono ligoninę ir pasimatė su vyriausiais tos ligoninės daktarais, kurių paprašė, o ypač d-ro J. C. Warren'o, idant pavelytų jam išbandyti savo išradimą darant operacijas. Dr. Warrenas sutiko ir spalio 14 d. 1846 metais pranešė d-rui Mortonui, kad jis pributų 10 val. penktadienio rytą. Tą dieną darė operaciją Gilbertui Abbotui. Kuomet pasklido gandas po visą Ameriką, jog d-ras Mortonas surado gyduolę darymui beskausmės operacijos, daugelis daktarų nenorėjo tikėti ir sakydavo, kad tai negalimas dalykas. Tikėjimiškos gi sektos griežtai prieštaravo, buk toks operacijos budas priešinasi Dievo valiai, nes žmogus esąs sutvertas tam, kad kentėti skausmus. Bet tie tušti šukavimai niektuo negalėjo tam išradimui pakenkti ir su laiku turėjo nutilti. Naujai išrasta gyduolė visur buvo girinama ir vartojama.

Bet d-ras Mortonas už savo išradimą maža pelno tegavo. Jis pats delei kokios tai priežasties negalėjo savo išradymo užpatentuoti, bet tuo pasinaudojo jo draugai, daktarai — Holmes, Wells ir Jackson, kurie permainė ir patį vardą, — vietoje etero jie pavadino tai anaesthesia. Dr. Mortonas, kaipo užmokestį už savo išradimą, gavo tik dovanų. Iš Rusijos šv. Vladimiero draugija antsiuntė jam aukso kryžių, taip jau ir iš Švedijos nuo vienos draugijos gavo auksinį kryžių, Mokslo ir Dailės Akademija iš Francijos atsiuntė jam auksinį medalį, o Massachusetts valstijos generališkoji ligoninė inteikė jam sidabrinę dežutę su tukstančiu dolariu. Tai ir visa jo užmokeskis už daugelio metų sunkų darbą ir trusą.

Dr. Mortonas mirė nuo apopleksijos liepos 15 d. 1868 metais šv. Lukošiaus ligoninė, New Yorko mieste. Vyriausis tos ligoninės daktaras, kuris žinojo apie d-ro Mortono nuopelnus, pakvietė buvusius ligoninė medikus-studentus, idant kartu atiduotų d-rui Mortonui paskutinę pagarbą, kuris tiek daug pasidarbavo žmonijai, kuris stengėsi sumažinti jos skausmus.

J. Večkys.

(Tąsą nuo 4-to pusl.).

Nusišovė

simokindamas. Jis eidavo vėlai gulti, kuomet galva buvo apsunkus ir mintys išsibrausios, susipainiojusios, o rytais anksti keldavo, idant atkartoti tai, ką vakar išmoko. Ir visgi tai nieko negelbėjo. Apie tokias savo nepasisekmes jis galėjo pasikalbėti tik su savim. Jo vienintelis tikslas buvo išlaikyti kvotimus ir tuo būdu atsistoti ant kojų, kaip tai sakoma, be kitų pagalbos. Po tam jis tikėjosi gauti lekcijų, pelnytį sau pragyvenimą ir būti nepri-gulmingu. Vaidentuvėje jis išsivaizdino, kaip pasiims sau bent kur mažą kambarėlį ir gyvens ten, gilinsis į savo kningas ir veikalus, prie ko jis turėjo didelį patraukimą. Ir visa tai dabar išardyta tapo, tokiuo grubijonišku būdu ir visa vienu užsimojimu... O baisiausia buvo tai, kad žmonės ir likimas visai nekaltai jį nuskandė. Sugrįžęs namo jis atkartojo tą, ką jo klausė laikant kvotimus ir — kas gali apibudinti jo vargą ir tą kartybę — rodos, kad jis visus dalykus gerai žinojo. Pats sau jis gerai atsakė į visus klausimus. Jis pastvėrė reikalingas kningas ir persitikrino. Istikro — jis nepadarė nei vienos klaidos. Nei vienos! Jį tikrai sumaišė „Aukšlio“ aštriosios, vidun besismaigiančios akys ir jo sausųjų, pabalusiųjų lupų kietaširdis nusišovimas. Be to

kaltas buvo taipgi jo baiktumas ir jautrumas. Ak Dieve! Jeigu jis būtų tai išanksto žinojęs, tai dabar nereiktų manyti apie neišven-giamąjį, baisųjį galą, kuris jo laukia. Butų bent davę jam valandėlę pamastyti, atsiminti. „Kodel jie nei trūputėlį meilės man neparodo? Kodel jie manęs nepakenčia? Visi, be skirtumo!“

Dabar jam rodė, kad ir tėvas su motina jo neapkenčia. Net ir kambarinės veide, kuomet ji atnešė jam vandens, jis matė paslėptą pajuoką. Ne, taip, žinoma, negalima gyventi. Dabar jau visakas pasibaigė ir reikią pabaigti šitą gyvenimą — juo greičiau tuo geriau. Kitų kvotimų nebus, tą tai jis žinojo, apie tai jam ankščiau pranešta...

Tarsi išanksto matydamas, kas turi ateiti, jis tuo tarpu už tuos pinigų, kuriuos jam andai davė, nusi-pirko revolverį. Kaip tuli jaunikaičiai, taip ir jis, labai geidė turėti kokį ginklą. Jis užrakino jį stalčiu ir dabar dar tai ten yra su kulkoms skardinėje dėžutėje. Petrovas atrakino stalčių ir išėmė iš jo ginklą. Koksa šaltas tasai plienas ir kokį baisų išpuolį ant jo padarė revolve-rio vamzdis... Vietomis jis buvo aprudijęs, bet tai niekis, nes tik vienam sykiui jis bus reikalingas... Ginklas jam patarnaus... Manys, jog aš nebuvau taip

blogas vaikištis, nors ir neišlaikiau kvotimų... Verks del manęs, bučiuos mane, bet aš tuomet jau nebepasi-krutinsiu. Visa bus jau vėlu. Taipgi ir „Aukšlis“ su-žinos, — tegu, tegu ir jį nors kartą pakankina sąžinė. Aš paliksiu ir jam raštelį.

Aleksandras atsistodė prie skobnio ir rašė:

„Mylimasai tėve! Neteisk manęs. Tu pats sakei, jog nežinau, kas reikia su manim padaryti. Niekam, niekam aš nebuvau reikalingas. At-leisk man! Nutariau aš užbaigti savo gyvastį, nes gyventi neverta, nėra kam ir niekam nesu reikalingas... Buki laimingas!“

Antras laiškas buvo skiriamas motinai:

„Atleisk man, brangioji motuše! Kitaip aš negalėjau pasielgti. Aš mačiau, kad jūs mane augindami daug nesmagumų kenčiate, kad aš jums apsunkinu, ir nors aš už visa tai esu kal-tas, kad neišlaikiau kvoti-mų, tačiau dėl to jums ne-bus lengviau... Be to, gerai pamąsčius, kasgi yra gyve-nimas“...

Staiga jis atsiminė Ler-montovo dvielį, ir žinoda-mas, kad jo laiškus skaitys ir svarstys jo draugai, tai jis ir tą dvielį įrašė:

Ir gyvenimas, jei pažvel-giam rimtai,
Yra tuščias ir kvailas juo-kas!...

„Istikro, motuše, gyveni-mas yra tuščias ir kvailas juokas. Buki laiminga“...

Nors tai ir labai nuostabu būtų, bet „Aukšliui“ rašytas laiškas buvo teisingiausias, be jokių perdėjimų. Motinai, kurią jis labiausia mylėjo, negalėjo rašyti iš širdies, tą, ką manė ir jau-tė, bet savo mokytojui parašė greitai ir be jokių pridė-jimų:

„Savva Sidorovič! Tegū Dievas tamstai atleidžia, taip kaip kad aš atleidžiu. Tamsta gausi šitą laišką, kuomet aš šiame pasaulyje jau nebebusiu. Aš nusišoviau dėl tos vienukės, kurią tamsta man su tokiuo pasi-tenkinimu padėjai!... Gal ir tamstos sąžinė pabus, kai sužinosite, jog aš save mė-gindamas įsitikinau, kad nieko nepamiršau ir pats vienas į tuos klausimus, kurių tamsta klausė, labai ge-rai atsakiau. Laikant kvoti-mus aš visus dalykus gerai žinojau, bet tamsta mane sumaišė ir suklaidinai su savo netikusiu apsiėjimu. Ir tamsta turi vaikų, pamąs-tyk apie juos ir tapk geres-niu. Mes su tamsta istikro „niekuomet nebesusitiksi-me“, kaip tamsta išsireiškėi atsisveikindamas... Miegok, tamsta, ramiai, jei gali“...

Kuomet jis pabaigė rašyti, jam rodėsi, jog visakas apie jį ratu sukasi: jis buvo it miglon ar svaigulin patekęs. Dabar jis pasiėmė revolve-rį ir sudėjo jį į kulkas. Ran-kos drebėjo ir patronai iš-pradžių nesisekė indėti. Už-taisęs revolverį jis atsiminė, kad reikią mirti tyrais dra-bužiais apsirengusiam. Iš-

sitraukė jis iš komodės bal-tinius, persirengė ir atsigu-lė lovon. Visa tai padarė gana juokingai, skubiai, be jokio apmąstymo. Atsigu-lęs į lovą jis atsiminė, kad pas jį yra svetimos kningos. Atsikėlė, surankiojo knin-gas, padėjo ant stalo ir pri-dėjo prie jų raštelių, kur pažymėjo kningos savininko gyvenimo vietos adresą. Po tam jo vaidentuvėje pasiro-dė mažos mergaitės veide-lis.. Sesutės veidas. Ji nu-

(Dar bus).

Nauji Raštai.

„Laisvoji Mintis“, N46. Turinys: T. J. Bowles, M. D. — Viršgamtinė religija, Tu-li prietarai Brazilijos Amer-indų, M. M. Mangasarian — Iš raganos — šventoji, Brieux — Sunaikintosios gerybės, Ruožai iš netolimos praeities, Mokslas pas ara-bus ir šiaip viduramžiuose, Victor Hugo — Notre Da-me de Paris, Sis bei tas iš chronikos.

„Jaunoji Lietuva“, N1. Turinys: Redakcijos straip-sniai: Musų obalsis, Išėjimo slogutis ir Apie asmenis tu-ri būti kalbama, Juozas Laukis — Pasižvelgus atgal ir Musų kultūros reikalai, Marijona Jurgelionienė — Musų gyvenimo dėmės, Re-daktorius — Ateivijos var-žymas, Alice Hubbard (J. Laukio vertimas) — D-rė Marija Montessori, Kleofas Jurgelionis — Amerikos in-dijonai musų gimines, Ka-lėdų Kaukė — Vaidentuvės takas (eilės), Karolis Vai-ras — Žinia, ir Keleivis (ei-lės), Kalėdų Kaukė — Ra-bindranatho Tagorės poezi-jos (vertimas), Kalėdų Kau-kė — Anglijos naujasai po-etos laureatas, Robert Bridges — Elegy (Kalėdų Kaukės vertimas), Kalėdų Kaukė — Dvi sielės, J. Baniu-lis — Minia ir Gatvė, ir Pil-ki murai, Kalėdų Kaukė — Prisiminimas (eilės), Kl. Jurgelionis — Kun. J. Tumo paskaitos apie Ameriką.

„Jaunimas“, už sausio mėn. Turinys: Švieskime liepsnas į širdis, Kaimo did-vyris (apysakėlė), Iš mano kasdienio, Kristono Duone-laičio atminimui, Iš dabar-ties, Pasikalbėjimai, Iš mu-sų raštijos.

„Veidrodis“, N2. Turinys: Pagrindų Kurmis — Jaunos senės, Komedijs, Br. Varg-šas — Kareivis (monolo-gas), P. K. — Teatrališka kronika, Mišinys, „Veidro-džio“ bendrovės — Ačiu. Fotografija — p-lės Teklės Kislauskaitės.

„Vaivorykštė“, trečioji knyga (1913 m.). Turinys: *** — Ant Drukšės ežero kranto (eilės), Kazys Bin-kis — Iš rudens dainų (ei-lės), Faustas Kirša — Skau-dus rudenėli! Mergelė, Nak-tis nesiaučia, Tikėk jauni-me, Aš nubudau, E. B., Ru-duo, Man gaila to lapo, Pir-masai sniegas, Ant naujo kapo (eilės), M. Vaitkus — Joanna D'arc (eilės), Ado-mas Juodasis — Kompozici-

ja (eilės), Putinas — Be lai-ko mirtis, Prabilk, širdie, Tvanas (eilės), Juozas Mi-kuckis — Naktis sidabrinė (eilės), Bar. Kaunis — Dai-na apie naruną (vertimas), Vaisgantas — Vebronų buitį, Vincas Krėvė — Miglos, Ignas Šeinius — Bangos siaučia (pabaiga), Pušaitė — Akmuo, B. Kau-nis — Vienuma, A. Mickevi-čius — Farys (vertė M. Gu-staitis), Iš lietuvių liaudies poezijų, Dr. M. Gustaitis — A. Mickevičiaus orijentaliz-mas, Liudas Gira — Šviesio-jo džiaugsmo poetas, V. Bi-čiūnas — Musų teatras — ir kur jis eina, L. Gira — Saugokime savo korespon-denciją, kritika ir biblijo-grafija.

Redakcijos Atsakymai.

J. Potomsis, De Kalb, Ill. Nors tamsta stengiesi inti-kinti, kad tos „poezijos“, „niekam nebus priešingos“, bet vis delto jų netalpysime. Gali tamsta jas atsiimti.

L. S., Phila., Pa. Tamstos rašteliu nedėsimė.

A. M. V.—lis, Winnipeg, Kanada. Jūsų straipsnelį „Kaip kada žmogus į vargą pakliuną“ gavome. Bet sun-ku suprasti apie ką rašote ir ką norite išreikšti. Ne-dėsimė.

P. M., Chicago, Ill. Žinutę apie p. L. Šerno varduves sunaudosime sekančiam „Ateities“ num. Ačiu. Lau-kiamo daugiau žinių iš tos lietuvių sostinės.

Fr. M., Taunton, Mass. Tilps sekančiam numerj. Rašykite dažniau.

VIETOS KRONIKA

Isikūrė nauja draugija. Pereitame „Ateities“ nume-ryje tilpo p. S. V. žinutė apie buvusį vietos jaunimo susirinkimą, kuriame su-manyta inkurti jaunimo draugija. Ši draugija turės rupinties scenos ir muzikos dalykais. Kovo 20 d. vaka-re to paties jaunimo būrelis susirinkime, į kurį susirin-ko gerokas skaitlius asme-nių, tarp kitų dalykų, buvo kalbama apie naujos drau-gijos vardą. Dauguma bal-sų priimta šiai draugijai se-kantis vardas: Muzikos-Dramos Draugija „Gabijs“. Į naujai isikursią dra-mos-muzikos draugiją „Ga-biją“ įsirašė šiame susirin-kime keliatas naujų narių. Pagaliaus nutarta moky-ties vieną ar du dramos vei-kalu ir pastatyti vietos sce-noje apie pabaigą balan. mė-nesio. Visas likusis nuo to vakaro pelnas eis „Gabijs“ iš-dan ir bus sunaudotas už-dengimui išlaidų, kurios pa-sidarys besimokinant dai-nuoti, besirengiant pastaty-ti scenoje gerb. Miko Pe-trausko muzikos veikalus. Sekantis „Gabijs“ susi-rinkimas bus šios savaitės penktadienio vakare, kovo 27-tą, Liet. Labdarystės Dr-jos salėje.

Prakalbos. Kovo 17 d. va-kare Liet. Labdarystės Draugijos salėje buvo pra-kalbos, kurias parengė LSS. 60-ta kuopa. Šiuo tarpu kalbėjo skaitytojams žino-mas p. J. Perkunas. Kaip ki-ti mūsų socialistų kalbėto-jai, taip ir šisai tuos pačius senai žinomus bei senai gir-dėtus dalykus aiškino. Be-je, p. Perkunas agitavo kad Suv. Valstijų senatorius rinktų patįs žmonės. Jei toks įstatymas įvyks, tai jis įvyks be mūsų socialistų malonės; pastarieji už savo agitaciją garbės vainiko ne-gaus.

Toliau p. Perkunas, vietos socialistų painformuotas, kalbėjo apie Labdarystės draugiją ir teikė klausyto-jams įvairių pamokų. Kal-bėtojas randa, kad šios drau-gijos vadovai netikę, — mat nesocialistai, — gaila esą draugijos, kad ją vadovau-ja tautiečiai, kurie stovi ant musų socialistų kelio, kai koksa nepajudinamas ak-muo... Betgi reikia pasaky-ti, jog bostoniečiai lietuviai gerai žino apie tokių žmo-nių, kaip kad musų socia-listų, darbus. Jie patįs ne-tiki į tą, ką kitiems skelbia ir siulo; jiems visų-pirma rupi biznį padaryti, o ne kas kita... Jeigu norite vado-vauti Labdarystės draugijo-jai, tai atsižymėkite pirmiau-sią darbą, veikimu tos drau-gijos naudai. Visų-pirma atlikite darbą, o paskui gau-site ir užmokestį.

Į šias prakalbas buvo su-sirinkę apie 300 asmenių,

bet kol kalbėtojas pabaigė savo kalbą, tai liko apie 50. Tas parodo, kad publika ne-simpatizuoja panašioms prakalboms.

Klausytojas.

Liet. Labdarystės Draugi-jos koncertas. Kovo 29 d. vakare bus šios draugijos koncertas, kuriame daly-vaus „Laisvės“ choras iš Cambridge, Mass., p-lė O. Janulevičiūtė, p. J. Tamošai-tis (smuikinkai), T. Ali-šauskiūtė (pianistė), p-lės A. Šiumaniūtė ir D. Kocha-nauskiūtė (dainininkės) ir kiti. Taigi, nepamirškite atsilankyti į šį Liet. Lab. Dr-jos vakarą.

Sukaktuvių prakalbos. Kovo 29 d., po pietų, Liet. Lab. Dr-jos salėje bus šv. Petro ir Povilo dr-tės 12 metų sukaktuvių prakalbos. Kalbėtojai bus, kaip komi-tetas praneša, iš kitų mies-tų. Kalbų pertraukose bus visokių pamarginimų.

„Boston Journal“ pereina į kitų vedėjų rankas. Nuo šios savaitės pirmadienio anglų dienraštis „Boston Journal“ pereina į Walton A. Green, Frederick W. En-wright ir d-ro Hugh Calbot rankas. P-as Matthew Hale, buvusias „Boston Jour-nal“ leidėjas, pasitraukęs nuo to dienraščio dėl to, kad noris visą savo laiką ir jie-gas pašvęsti progresivės partijos naudai, tos partijos sudrutinimui.

Naujieji „Bostono Jour-nalo“ leidėjai pasiryžę pa-daryti šį dienraštį liberalių principų eksponentu politi-koje, „absoliučiai bepartivių turinyje“, kuris paduos tei-singas kasdienių nuotikių žinias ir bus tvirtu visuo-menio gyvenimo pakėlimo veiksmu.

Apvaikščiojimas pavyko. Nežiurint to, kad pereito antradienio priešpiečiu bu-vo apsiniaukęs oras ir lijo smulkus lietūs, tačiau 138-ta celebracija „evacuation“ dienos nusisekė. Po pietų, orui prasiblaivius ir pragie-drėjus, gatvėse prisirinko didelios minios žmonių, nors ne tokios kaip kitais metais, kurie laukė parodos. Para-da, sako irgi mažesnė negu kitais metais, pradėjo eiti 2:30 valandą po pietų, nuo Ed. Everett skvėro. Grįžo atgal Broadway, o nuo Dor-chester ave. pradėjo skirs-tyties. Apvaikščiojime šie-met, kaip ir kitais metais, dalyvavo daug žymių žmo-nių, kaip tai: gub. Walsh, majoras Curley, gub. padė-jėjas Barry, kongresmanas Decker ir kiti, kurie važia-vo karietose. Visą parodą, susidedančią iš policijos pe-letono (platoon), kareivių, jureivių, veteranų, ka-detų ir kit. vedė vyriausias maršalas ir vyriausias jo štabo leitenan-tas. Pagaliaus reikia pami-nėti, jog šitoje parodoje-ce-lebracijoje dalyvavo ir d-ras P. Jakimavičius, kuris re-prezentavo chirurgų korpu-są.

Gaisras Wellesley kolegi-joje. Pereitą savaitę Wel-lesley kolegijoje iškiles gais-ras išginė laukan 215 mergi-nų-mokinių, apie keturias-dešimtis profesorių bei in-struktorių ir apie penkias-dešimtis darbininkų. Welles-ley ugniagesių šefas sako, kad gaisro padarytieji nuo-stoliai sieksią tarp 500,000 ir milijono dolarių. Visa studenčių ir profesorių manta žuvusi gaisre. Maža ką tepasisėkė išnešti ir nuo siaučiančių liepsnų išgelbė-ti. Sudegusioji stud. ir prof. manta buvus verta su virš 100,000 dol.

Lietuvos Dukterų ir Su-nų Draugija, Cambridge, Mass., nutarė statyti vietos scenoj teatralį veikalą „Lit-vomanai“, kurį mes jau pradėjome mokintis. Delto meldžiame kitų draugijų ir kuopų nebeimti to veikalo.

V. Radvilas.

PARSIDUODA

Senai įsteigtas drabužių Sto-ras. Gerai apsimokantis biznis išdirbtas tarpe lietuvių ir lenkų. Savininkas eina iš biznio pasi-lsiui. Atsišaukite laiškų arba ypatingai į „Ateities“ Redake-ja.

PAJIESKOJIMAS.

Pajieškau Stanislovo Linke-vičiaus, kuris gyveno Salem, Mass., ir Kazimiero Pasiaučiaus, abudu Kauno gub., Rasenių pav., Kražių miesto. Prašau atsi-šaukti jų pačių, arba kiti malo-nėkit duoti žinią šiuo adresu: Antanas Jakubauskas, 31 Pingree St., Salem, Mass.

Draugai ir drauges

PETRAS BARTKEVIČIA.

Mano Drabužių Krautu-
tuve ir Laivakorčių Agen-
tura randasi po No. 877
Cambridge St., E. Cam-
bridge, Mass. Visuomet
buna atdara nuo 7 val.
ryto iki 10 val. vakare.

Draugai! Jaigu kuriam reikės
marškinių, naktaizų, kepurų, skry-
bėlių, ambrėlių ir t. t., malonėkit
ateiti pas mane. Taipogi laikau
visokių knygų ir popieru laisvams
rašyti. Pas mane galite užsirašyti
arba nusipirkti visokius laikraščius.

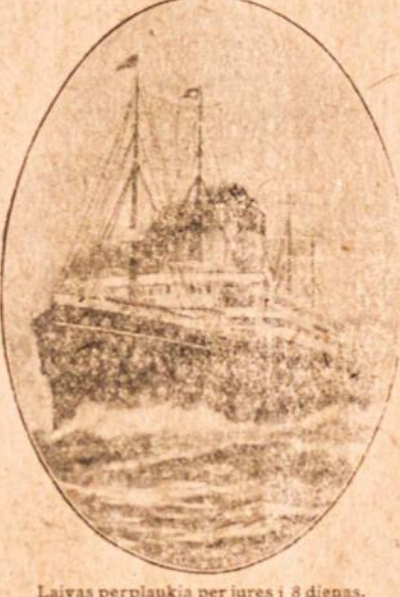
Parduodu šipkortes ant
geriausiu linijū ir siun-
čiu pinigų in visas da-
lis svieto.

Darau viską teisingai.

Mano krautuve pilna
visokiu tavoru.

P. Bartkevičia

877 Cambridge St.,
EAST CAMBRIDGE, MASS.

Laivas perplaukia per jūrą į 8 dienas.

Visi Perskaitykite!

Mes pasiūvame Vyriškus ir Mo-
teriškus visokius drabužius
pagal naujausią madą. Teipgi
prosiame, čystijame, taisome
ir kvarbuojame senus drabu-
žius, kurie išrodo kaip nauji
mums darba atlikus.

J. URBŠAITIS
255 Broadway, So. Boston, Mass.

PAJIESKOJIMAS.

Pajieskomas Viktoras Bilin-
kas, Bingelių kaimo, Merkinės
parapijos Vilniaus gub., delei
atsiėmimo palaikų. Tegul kreip-
iasi šitokiu adresu:
Rev. Thomas Žilinskas,
50 West Sixth st.,
So. Boston, Mass.

ISKILMINGAS BALIUS.
Surengtas Lietuvių Labdarys-
tės Draugijos, bus Panedėlije,

20 d. Balandžio, 1914 metų; pra-
sidės 2-ą valandą po pietų ir
truks iki 2 val. nakties.
Kitos draugijos malonės ne-
rengti panašių pasilinksminimų
ant tos dienos.

Su pagarba
KOMITETAS.

Telephone So. Boston 605
LIETUVISKAS
Advokatas
WILLIAM E. J. HOWARD
Lietuviškas advokatas buvo
Vincas P. J. Kavaliauskas
315 W. Broadway
SO. BOSTON, MASS.

2 KATALIOGAI DYKAI!

Visu lietuviškų KNYGŲ nuo
seniausios iki naujausios
laidos, pilnas naujas katalogas,
80 pusl., bus prisiųstas DYKAL
MYLĖTOJAI MUZIKOS, čia gali gauti
gerų muzikališkų instrumentų
katalogą, įvairiausių armonikų,
koncertinų, klarnetų ir t. t.
Rašant man laisšką, paminkite katra
KATALIOGĄ prisiųsti, ar abu kartus?
Reikalingi knygių pristatymo agen-
tai iš mažesnių miestelių, pardavinėti
knygas ir laisvams popieras. Adresas:
M. J. DAMIJONAITIS
903 W. 33rd St., CHICAGO, ILL.

Laivakortes Atpigo!

Per Bostono Portą

Tiktai \$22.00

Norėdami važiuoti Lietu-
von arba siųsti Laivakortę
savo giminėms, pasiskubini-
kite nusipirkti dabar, nes
trumpai laike vėla pa-
brangs, taip, kaip buvo pir-
miau. Atsisaukite tuojuosį
"ATEITIES" AGENTURĄ,
366 W. Broadway,
So. Boston, Mass.

Lawyer-Advokatas

SAMUEL L. WEBB.

Kalbu: Lietuviškai, Lenkiškai
753 Old South Building,
294 Washington St., Boston, Mass.
Telefonai: Main 4535 ir 5319

Gyvenimo vieta: 75 Fayette St., Kertė
1436 Cambridge St., East Cambridge, Mass.
Tel. Cambridge, 3844-W.

Eikitė visi pas lietuvi, kuris
užlaiko

Bučernę ir Grosernę

Mėsa visados šviežia ir
švariai užlaikoma. Orde-
rius pristatom į namus, į vi-
sas dalis miesto.

A. P. NAUJOKAITIS,
276 Athen st., So. Boston.

Puikus namu statymo

Kontraktorus

Atlieku darbą kopuikiais ir
ir gerai. Reikalui prisiėjus,
kreipkitės šiuomi antrašu:
JOHN E. LEWIS
1000 Washington St., Norwood, Mass.

LIETUVIAI FOTOGRAFAI!

J. Andriušis ir P. Laurinaitis

Atliekam visoki darbą artisti-
kai, greitai ir pigiai. Mės savo
kostomierius visados užgana-
tinai geru darbu.

453 W. Broadway, So. Boston, Mass.
(Stanaičio Vietoj).

600 Ukiškų Namų

Parodom iliustruotam katalio-
ge, kuri apturės kiekvienas kas
tik atsišauks prisiųsdamas
stampą lešų apmokejimui.

CHAPIN FARM AGENCY

294 Washington St., Boston, Mass.
Tel. Main 757

LIETUVISKAS

KARPENDERIS

Pataisom stubas, sudedam
Toiletus, Pleisteriuojam, ir viso-
kius kitus pataisymus atliekam
greitai, gerai ir pigiai. Reika-
lui prieėjus lietuviui kreipkitės
prie lietuvių, kurie jums tik-
rai gerai patarnaus.

A. ŠAPALIS,

315 W. Broadway,
South, Boston, Mass.

Tel. So. Boston 605.

Pirmas Lietuviškas Saliunas

P. Chapliko ir Ko.

Užlaikom geriausius gerimus.
Visados greitas ir mandagus
patarnavimas. ALUS visados
šviežias ir skanus. Viskas ko-
švariausiai. Adresas:

117-121 A St., So. Boston.

Seniausia Lietuviška

Bučernia

Visados šviežia mėsa ir
geriausi visoki valgomi
daiktai. Viskas užlaikoma
kuošvariausiai.

JONAS VALIACKAS,
246 D st., So. Boston.

PADĖKITE STATYTI

TAUTOS NAMUS VILNIUJE

Aukus priima mūsų redak-
cija, arba galite siųsti tiesiog
į Vilnių šiuo adresu:

LIETUVIŲ MOKSLO DRAUGIJA
(Litovskoje Naujojoje Obščestvo),
Lydos gatvė, 7, Vilnius.
Russia-Lithuania.

Ar Skaitėte Kada Laikraštį
"LIETUVA"? Gal nežinai kur
ja gauti?

"LIETUVA"

Eina jau 21 metus Chicago, Ill.
Kas Petyčia ir paduoda gau-
siausiai geru ir svarbiu žiniu
iš Amerikos, Europos ir viso
svieto, o prinerata kaštuoja
metui tik \$2.00, pusei me-
tu \$1.00. Rašyk adresu:

A. OLSZEWSKI,

3252 S. Halsted St., Chicago, Ill.

Ar žinai kaip ingyti greitai

Naujus Namus?

Tik reikia atsikreipti pas mus pasirodavo, o mes
paaiškinsim, kaip mūsų kompanija galės tamstom pa-
gelbėti pabudavoti tokius namus, kokie tamstom pa-
tikis.

Nes mūsų kompanija yra susiorganizavusi iš dau-
gelio lietuvių, ir yra įkorporuota ant 100,000.00 dol.
pagal valstijos tiesų, ir parduoda šerus po 25.00 dol.
visiems, kurie tik norėtų įdėti savo pinigų ant gero
procento arba Budavotis Namus.

Todel atminkit, kad mes turime įvairias pinigų ir
geriausių meisterių, kurie gali atlikti darbą atsakan-
čiai, pagal planų ir miesto reikalavimų.

Padarom Plenus Dykai!

Visokiems Tautiškiems Namams ir visiems, kurie
nori budavoti arba taisyti Namus, taipgi duodam vi-
sokius patarimus ir išmokavimus dykai, kurie tik at-
sikreips ypatingai į mūsų ofisus.
Taipgi perkam ir parduodam Namus, Žemes ir
Ukes.

UNITED BUILDING & COMMERCIAL CO.

S. J. Stirppen, Pres.

664 N. Main St.,
MONTELLO, MASS.
Tel. Brockton 1966-w

A. Denbin, Treas.

315 W. Broadway,
SO. BOSTON, MASS.
Tel. So. Boston 605

Ar tamista ženotas ar pavienis, jeigu turi pinigų, žiurėk,
kad turėtumėi ir

Gera Prota!

Kad tavo pinigais nesinaudotų kiti dykai ir, kad nereiktu
rupintis apie Bankų bankrutijimą. Jeigu turi 50 dol.,
pirk namą ir inšurink (apdrausk) gerai, jeigu sudegs,
gausi daugiau negu buvai įmokėjęs. Jeigu nedegs, tai at-
neš procento, mažiausiai 20 dol. ant kožno įmokėto 100 dol.

Taigi paklausk savęs ar turi protą, jeigu laikai savo
pinigus bankoj už 3 procentą ir nežinodamas, kada ban-
ka subankrutis ir prapuls tavo pinigai visai. Pamislyk
gerai ir pasiskirk sau vietą ir įdėk pinigų ant namo. Ir
kada prireiks tau pinigų, mes parduosim tavo namą bran-
giau, negu iš mūsų pirsitė dabar.

PIRK NAMUS DABAR!

83. 3 šeim. 14 kamb., medinis st.; rendos atneša 208 dol.; no-
namas, prie D st.; rendos atne-
ša 312 dol., prekė 2,600 dol.

84. Štoras ir 7 kamb., gazas,
medinis atskirai budavotas na-
mas, prie Third ir E sts. Pre-
kė 1,900 dol.

85. 2 šeim. 7 kamb. su gazais,
medinis atskirai budavotas na-
mas, prie Lilly st., netoli Se-
venth ir F sts. Prekė 1,600 dol.

86. 2 šeim. 9 kamb., namas
medinis, atskirai budavotas
ir kutė del kelių arklių ir veži-
mų; prie Gustin st., netoli
Ninth st.; prekė 1,200 dol.

87. 3 šeim. 12 kamb., medinis
atskirai budavotas namas, prie
Gustin st., netoli Ninth st. At-
neša rendos 273 dol.; prekė
1,300 dol.

88. 2 šeim. 11 kamb., medinis
namas, prie Bells Court, netoli
D st.; rendos atneša 208 dol.;
prekė 700 dol., įmokėti \$100.

89. 2 šeim. 11 kamb., medinis
namas, prie Bells Courth; ren-
dos atneša 200 dol.; prekė 700
dol. ir lengvos išlygos.

90. 3 šeim. 11 kamb., medinis
namas, prie Pulaski ave., netoli
Third st.; atneša rendos 210
dol.; prekė 700 dol. ir lengvos
išlygos.

91. 2 šeim. 8 kamb., medinis
atskirai budavotas namas, prie
Jenkins st., netoli Dorchester
2,600 dol.

Jeigu nepatinka nei vienas namas iš tų adresų, tēmy-
kitė kitame numeryje, bus daugiau, arba kreipkitės į
agenturą, o gausitė katalogą dykai. Daugybė namų ir
ukių ant pardavimo. Bet jeigu turi 1,000 dol. arba žemės,
mes pabudavosim tokį namą, kokis tamistai patiks.

LITHUANIAN AGENCY,

A. Ivaszkevicz, Vedėjas

315 W. Broadway, So. Boston, Mass.

Telefonas: So. Boston 605

1080 Washington St., Norwood, Mass. A. Neriackas, Agentas.

Siutus ir kitokius Rubus

☞ Duokit pasiut mums! ☞

Užtikrinam, kad Jus sučedsite pinigų ir turesite GRAŽIUS
RUBUS. Mēs imam materijaš geru firmu ir primieruojam
rubą pagal žmogų, todel nesudarko žmogaus išveizdos ir buna
tvirtesni.

Gerus vyrams Siutus ir Overkotus

pigiausiai ir gerai.

Mūsų firma randasi ir Cali-
fornijoje, todel mēs greičiau
pagaunam visokias naujaus-
ias formas

Jeigu norite turet
gerus rubus pigiai, tad
ateikit pas mus.

Taipgi išvalom ir išprosinam
VYRU ir MOTERU drapa-
nas.

Tikras Jūsų brolis lietuvis.

Z. Budreckis

222 W. Broadway,
SOUTH BOSTON, MASS.

ir 24 Ames St.,
MONTELLO, MASS.

Telefonas: So. Boston, 21013.

28 metų senas Laikraštis "Vienybė Lietuvninkų"

kaina metams \$2.00, pusei metu \$1.00 leidžiamas Brooklyne.

LIETUVIAI KREIPKITĖS PAS SAVĄJ. Teisingiausia Agentura

Laivakorčių ir pinigų siuntimo Firma, jau dvidešimt septyni metai kaip parduodame laivakortes ant expresinių ir paštavų laivų, pagal kompanijų prekę ant visų linijų kuriam kur patinka. Išvažiuojantiems parupinam prašortus per rubežiu su konsulio paliudijimu. Patarimai kuo teisingiausi ir už dyka.

Siunčiame pinigus į visas dalis svieto, greitai, pigiai ir saugiai. Teipgi išmainom pagal dienos kursą.

Darome visokius notarijališkus paliudijimus ir doviernastis. Reikale kreipkitės ypatingai arba per laiška, nes vienatinė Brooklyne lietuviška agentura.

J. J. PAUKŠTIS & CO.
120 Grand Street, - - Brooklyn, N. Y.
Telephone 2427 Greenpoint.

Pirmutine Lietuvio Didžiausia Krautuve Amerikoje

Kurioj galima gauti:

Deimantu, laikrodžių Waltham ir Elgin, šliubiniu žiedu, siutu ir overkotu; viską duodam ant bargo—lengvų išmokėsčiu. Užlaikom keliaujančius agentus, kurie parimą orderius ir pristato in namus.

Mūsų agentai: J. Pacinas, J. M. Nevetskis, S. Čepas, C. Kavolius, J. Sidlauskas, F. Penckis ir J. Brazinskis. Pataisom visokius laikrodžius. Darom ant ordelio siutus ir overkotus. Visi mūsų tavorai gvarantuojami. Krautuve adara iki 9 valandų vakare.

J. P. TUINILA

822 Washington St., - Boston, Mass.

VIENTATINE LIETUVIŠKA APTIEKA

Bostone ir visoje Massachusetts valstijoje. Gyduoliu galite gaut kokios tik pasaulij vartojamos, bet ypatingai geros sekančios gyduoles:

Nuo Reumatizmo	1.00	Mostis ir skysčiai	1.00
Nuo slinkimo plauku ir pleiskanu	75c.	Gyduoles del pataisymo apetito	1.00
Nuo kosulio, gripo ir slogos	1.00	Gyduoles del suvalnimo vidurių	50c.
Kraujo Valytojas	1.00	Gyduoles nuo kosulio ir sunkaus kvėpavimo	1.00
Nuo saulės nudegimo	50c.	Gyduoles nuo vištakių (corn's)	15, 20 ir 25c.
Bobro lašai	1.00	Piles del Kepenų ir Inkstų	75c.
Nuo suirimo Nervu	1.00	Proškos nuo nerviško galvos skaudėjimo	10 ir 25c.
Vaikų raminto as	25c.	Gumas nuo dantų gelimo	10c.
Pamoda plaukams	20c.	Tikra Lietuviška Trejanka	25c.
Nuo viduriavimo suaugusiems	50c.	Visokie kvepianti muilai	10, 15 ir 25c.
Nuo viduriavimo mažiems	25c.	Perfumos visokių gelių	25, 50, 75, 1.00, 2.00 ir daugiau.
Gydanti mostis nuo pučkų	50c.		
Nuo prakaitavimo kojų	25c.		

Taipgi turim visokių gyduolių vėliausio išradimo, nuo visokių paslaptingų ir kitokių ligų.

Jeigu norite gaut tikrus vaistus, kurie sugrąžintu jums sveikatą, kreipkitės pas mane, o aš užtikrinu, kad visame bus sąžiniškai patarnauta.

Receptus sutaisau teisingai,

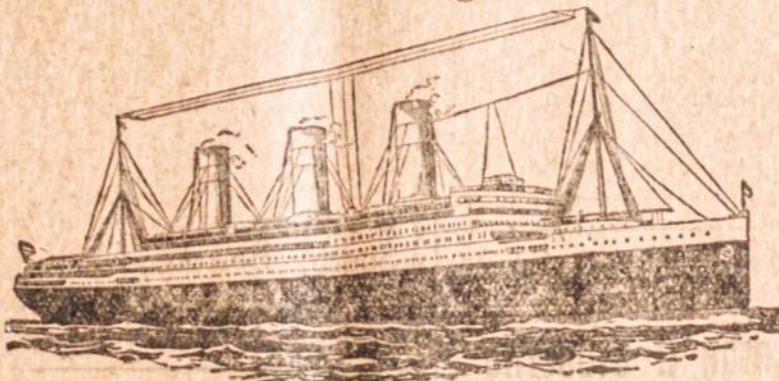
nežiurint, ar jie butu Amerikos ar Europos daktaru. Gyduoliu galite reikalaut ir per laiškus, o mes prisiusime jums expresu. Visokiame reikale kreipkitės šituo adresu:

K. ŠIDLAUSKAS

226 Broadway, kertė C St., So. Boston, Mass

GAL MANAI VAŽIUOTI LIETUVON

arba išpirkti laivakortę del savo genčių ar draugu

Tai geriausia vieta pas mus. Mes parduodam laivakortes ant geriausių ir greičiausių expresinių laivų, teipgi siunčiame pinigus į visas dalis svieto ir išmainom ant ruskų. Reikalaudami laivakorčių, malonėkite kreiptis prie mūsų, o busite užganėdinti.

Laiškus siusdami adresuokite:

"Ateities" agentura

366 W. Broadway, So. Boston, Mass.

Jeigu ligišiol nesate skaite, tai tuojaus užsirašykite

"DRAUGA"

Visuomenės, politikos ir literatūros savaitinį laikraštį, kuris yra vienas iš didžiausių ir indomiausių Amerikos lietuvių laikraščių.

DRAUGAS gvildena svarbiausius gyvųjų lietuvių reikalus.

"DRAUGAS" yra organas didžiausios Amerikos lietuvių organizacijos, butent Susivienijimo Lietuvių Rymo Katalikų Amerikoje. Taip pat "Draugas" yra organas Amerikos Liet. R. K. Pilnųjų Blaivininkų ir kai kurių kitų lietuvių organizacijų.

"DRAUGAS" yra vedamas prityrusių redaktorių ir savo bendradarbių ir korespondentų skaičių turi žymiausių Lietuvos ir Amerikos mokslo vyrus, literatus ir publicistus.

"DRAUGA" greta rimtų straipsnių rasite daugybę svarbių ir indomių žinių iš visos Lietuvos, Amerikos ir iš viso pasaulio.

"DRAUGAS" atseina metams \$ 2.00, pusei metu \$1.00; užsieniuose metams \$3.00, pusei metu \$1.50.

Norintiems "Draugą" pažinti, siunčiam vieną numerį dykai.

"Draugo" adresas:

Draugas Publishing Co.,

1800 W. 46-th St., Chicago, Illinois.

Užsiprenumeruokite šiems metams, geriausių lietuvišką, jaunimo, juokų, rašais ir dailės paveiksluotą mėnesinį laikraštį "TARKA." Kaina metams tik \$1.00.

Adresuokite:

"TARKA" PUB. CO.

P.O. Box 103, Lawrence, Mass.

TAI SENIAUSI IR TURTINGIAUSI AMERIKOS LIETUVIŲ PAŠALPINE DRAUGIJA IŠTEIGTA 1886 M.

Moka pašalpą ligoje po \$6.00 savaitėje ir turi keturis pomirtinės apsaugos laipsnius: \$150.00, \$300.00, \$600.00 ir 1000.00.

Kiekvieno lietuvių privatumu yra dėties prie tos Organizacijos.

Iki 1 d. Sausio 1913 metų Susivienijimas išmokejo: našlėms ir našlaičiams pomirtinių pašalpų — \$72,469.33. Lietuvių apšvietos ir kultūros reikalams — \$8,651.82. S.L.A. turtas išneša (1 d. Sausio 1913 m.) \$52,517.97.

Tuojaus prisirašyk prie gyvuojančios tavo mieste S.L.A. kuopos. Jaigu kuopos nesiranda, klausk informacijų pas Centro Sekretorių žemiaus paduotu adresu, o gausi paaiškinimus kaip suorganizuoti kuopą.

A. B. Strimaitis, Centr. Sekr.
307 W. 30-th St. - - - New York, N. Y.

V I E N Y B Ė

Jubiliejaus Numeris

Laikraščiu susilaukti jubiliejaus ir išleisti jubiliejaus numeri galima tik vienasyk 15, 25 ar 50 metu. Toks tai retas atsitikimas.

Ir šie metai tuo yra žymus, kad didžiausias lietuvių laikraštis "Katalikas" susilaukė 15-os metu jubiliejaus ir išleis gražų jubiliejini numerį pilną paveikslų ir indomiu raštu. Amžinos svarbos šitame numaryje yra ankietą in klausimą: "Kas šiandien butu svarbiausia lietuvių kultūros pakelimui Amerikoje?"

Šitą jubiliejini "Kataliko" numerį kiekvienas privalo išigyti atminčiai. Už 10c. bus pasiustas kiekvienam. Reikalaukite tuojaus, kol neišsihaige. Rašydami adresuokite:

J. M. TANANEVICZ

3249 So. Morgan St., Chicago, Ill.

VISOKIUS SPAUDOS DARBUS ATEITIS

Spaustuve Geriausia Dirba,

nes turi isitaisius naujausios mados, dideles ir geras statymo ir spaudinimo mašinas, kurioms greitai, gerai ir pigiai atlieka visokius spaudos darbus. Šita spaustuve turi daugybę visokių skirtingų raidžių, todėl gražiai gali sustatyti kad ir didžiausius darbus.

Verčia į visokias Kalbas ir Spaudina:

Knygas, Konstitucijas, Pakvitavoniu Knygeles, Tikietus, Vizitines ir Biznio Korteles, Cirkuliorius, Užkvietimus i Vestuves, Programus, Konvertus, Laiškus Popiera, Bilas, Kvititas, Visokius Apgarsinimus ir t. t. ir t. t.

Turedami kokius spaudos darbus, kreipkitės į "Ateities" spaustuve, kur visoki darbai atliekama greitai ir gražiai. Kreipiantis su kokiu nors reikalu į "Ateities" spaustuve, reikia adresuoti:

"ATEITIS"

366 W. Broadway, So. Boston, Mass.